

ИНД - 115

Иргэний Нисэхийн Дүрэм

**Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн
гэрчилгээжүүлэлт**

Иргэний нисэхийн ерөнхий газар

ДҮРМИЙН ТАЙЛБАР

Энэ Дүрэм нь чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа этгээдийн гэрчилгээжүүлэлтийн болон үйл ажиллагааны шаардлагыг тогтооно.

ИНД-115-ын зорилго нь чөлөөт нисэхийн салбарыг зохицуулах зорилготой шинэ Дүрмийг танилцуулахад оршино. ИНД-115 нь чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийг ИНД-119 болон ИНД-135-ын дагуу нисдэг тэрэг болон жижиг нисэх онгоц ашигладаг агаарын тээвэрлэгчтэй ижил төстэй арга замаар гэрчилгээжүүлэхийг шаардана. Тухайлбал, үйл ажиллагаа эрхлэгч нь өөрийн үйл ажиллагааны Ерөнхий заавраар дараах шаардлага хангасан болохоо Даргад бататгах шаардлагатай.

- тэд аюулгүй байдлын холбогдох стандартыг хангаж байгааг бататгах зорилгоор зохих удирдлагын тогтолцоо, бүтэц болон үйл ажиллагааны журмыг тогтоосон байх;
- ажилтнууд нь зохих ёсоор мэргэшсэн ба сургалтад хамрагдсан байх;
- төхөөрөмж нь үйл ажиллагаандаа тохирсон ба зохих ёсоор техник үйлчилгээ хийгдсэн байх бөгөөд удирдах ажилтнууд нь үүргээ хариуцлагаа хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай зөв, тохирох этгээд байх.

Энэ Дүрэм нь Иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан ИНД-115-ын цахим хувилбар бөгөөд зөвхөн ишлэл хийх зорилгоор хэрэглэнэ. Хүчин төгөлдөр ИНД-115, түүний нэмэлт, өөрчлөлтийн хуулбарыг ИНЕГ-аас, эсхүл www.mcaa.gov.mn веб сайтаас татаж авах боломжтой.

Мэдээлэл

Гишүүн улсуудын иргэний нисэхийн Дүрмийг сайжруулах замаар иргэний нисэхийн салбарт нэгдсэн нэг Дүрмийн зохицуулалтад шилжих Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагын 1992 оны 29-р чуулганы А29-3 тогтоолыг хэрэгжүүлэх зорилгоор, Монгол Улс болон Шинэ Зеланд улсын ИНЕГ-ын хооронд 1999 оны 5 сарын 6-нд байгуулсан “Техникийн Хамтын Ажиллагааны Санамж Бичиг”-ийг үндэслэн Монгол Улсын Иргэний нисэхийн багц дүрмийг боловсруулсан.

Өөрчлөлтийн түүх**Хүчинтэй огноо**

Анхны боловсруулалт

2003 оны 06 сарын 05

Нэмэлт, өөрчлөлт 1

2010 оны 05 сарын 07

Нэмэлт, өөрчлөлт 2 (Шинэчлэлт)

2018 оны ... сарын ...

Тэмдэглэл: ИНД-115-ын шинэчлэлтийг монгол, англи хэл дээр, NZ Part 115 А.6-д үндэслэн боловсруулсан болно.

Гарчиг

А Бүлэг - Ерөнхий зүйл	8
115.1. Зорилго	8
115.3. Тодорхойлолт	8
115.5. Гэрчилгээний шаардлага	8
115.7. Гэрчилгээ эзэмших хүсэлт	8
115.9. Гэрчилгээ олгох	9
115.11. Гэрчилгээ эзэмшигчийн эрх.....	9
115.13. Үйл ажиллагааны тодорхойлолт	10
115.15. Максимум хугацаа	11
115.17. Үйл ажиллагааг зогсоох мэдэгдэл.....	11
115.19. Гэрчилгээ дахин олгох	11
115.21. Шилжилтийн зохицуулалт.....	11
В Бүлэг - Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээжүүлэлтийн шаардлага 12	
115.51. Ажилтанд тавих шаардлага.....	12
115.53. Ажилтны ур чадварын шаардлага	13
115.55. Үйл ажиллагааны нөөцөд тавих шаардлага	13
115.57. Бататгах нислэг, эсхүл тест.....	14
115.59. Техник үйлчилгээний журам	14
115.61. Техник үйлчилгээний хөтөлбөр	15
115.62. Эмийн бодис болон согтууруулах ундааны хөтөлбөр	16
115.63. Баримт бичиг	16
115.65. Ажилтны бүртгэл хөтлөх.....	16
115.67. Үйл ажиллагааны нөөцийн бүртгэл.....	17
115.69. Нислэгийн зөвшөөрөл болон хяналт	17
115.71. Нислэг дагах үйлчилгээ	17
115.73. Журмыг хэрэгжүүлэх	18
115.75. Осол болон зөрчлийг мэдээлэх.....	18
115.77. Аюулгүй байдлын удирдлага.....	18
115.79. Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн Ерөнхий заавар.....	19
С Бүлэг - Үйл ажиллагааны хязгаарлалт болон шаардлага	21
115.101. Байнгын хэрэгжилт.....	21
115.103. Нисэх багийн мэргэшил	21
115.105. Бизнесийн, эсхүл худалдааны нэр	21
115.107. Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчийн хязгаарлалт	22
115.109. Гэрчилгээ эзэмшигчийн байгууллагын өөрчлөлт.....	22
115.111. Техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн өөрчлөлт	23
115.151. Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч болон хүсэлт гаргагчийн шилжилт	23
115.153. Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч болон хүсэлт гаргагчийн байгууллагын удирдлагын тогтолцооны шилжилт	24
D Бүлэг - Нислэгийн үйл ажиллагаа	25
115.201. Үйл ажиллагааг хязгаарлах, эсхүл түдгэлзүүлэх.....	25
115.203. Зорчигчийн аюулгүй байдал.....	26

115.205.	Зорчигчийн сургалт болон зааварчилгаа	26
115.207.	Ослын төхөөрөмжийн шаардлага	26
115.209.	Онцгой нөхцөлийн арга хэмжээний төлөвлөгөө	27
115.211.	Үйл ажиллагааны аюулгүй байдлын шалгалт	28
115.213.	Нислэгийн бэлтгэл болон нислэгийн төлөвлөлт	28
115.215.	Агаарын хөлгийн жолоодлогод оролцох	28
115.217.	Усан дээгүүрх нислэг	29
115.219.	Аэродром, буулт үйлдэх талбай болон хөөргөх талбайг ашиглах	30
115.221.	Цаг уурын нөхцөл.....	30
115.223.	Агаарын хөлгийн ачаалалтын хязгаарлалт.....	31
115.225.	НТЧ-ын үүрэг хариуцлага	32
115.227.	Түлш.....	32
115.229.	Аюултай бараа тээвэрлэх	33
115.231.	Нислэгийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх ажилтан хөдөлмөрийн чадвараа алдах	33
Е Бүлэг - Сургалт		33
115.301.	Сургалт - Ерөнхий зүйл	33
115.303.	Нисэх багийн болон газрын багийн гишүүний сургалтын хөтөлбөр	34
115.305.	Багийн гишүүд болон газрын багийн гишүүдийн анхан шатны сургалт	34
115.307.	Багийн гишүүд болон газрын багийн гишүүдийн шилжих сургалт	35
115.309.	Багийн гишүүд болон газрын багийн гишүүдийн давтан сургалт	35
115.311.	Нисэх багийн гишүүний багшийн мэргэшил	36
115.313.	Сургалтын бүртгэл	36
Ф Бүлэг - Багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний ур чадварын шаардлага		37
115.351.	Үйл ажиллагааны ур чадварын үнэлгээний хөтөлбөр.....	37
115.353.	Нисэх багийн ур чадварын шалгалт	37
115.355.	Багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний ур чадварын шалгалт.....	39
115.357.	Шалгагч-нисгэгчийн мэргэшил	39
115.359.	Багийн гишүүний тест, эсхүл нислэгийн шалгалтыг шаардсан хугацаанаас өмнө гүйцэтгэх	40
115.361.	Ур чадварын болон шалгалтын бүртгэл.....	40
Г Бүлэг - Нисэх багийн гишүүдийн нислэгийн болон амралтын цагийн зохицуулалт		41
115.401.	Үйл ажиллагаа эрхлэгчийн үүрэг хариуцлага - нислэгийн болон ажил үүргийн схем	41
115.403.	Нисэх багийн гишүүний үүрэг хариуцлага - нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх цаг	42
Н Бүлэг - Заавар, бүртгэлийн дэвтэр болон бүртгэл		43
115.451.	Үйл ажиллагааны мэдээлэл	43
115.453.	Бүхээгт авч явах баримт бичиг	43
115.455.	Өдөр тутмын нислэгийн бүртгэл	43
115.457.	Хадгалах хугацаа	44
И Бүлэг - Халуун агаарын бөмбөлгийн үйл ажиллагаа.....		45
115.501.	Халуун агаарын бөмбөлгийн НТЧ.....	45
115.503.	Халуун агаарын бөмбөлгийн хэрэглэл болон төхөөрөмж.....	45

115.505.	Халуун агаарын бөмбөлгийн техник үйлчилгээ	45
115.507.	Халуун агаарын бөмбөлгийн нисгэгчийн мэргэшил, туршлагад тавих шаардлага	45
J	Бүлэг - Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа	46
115.551.	Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн НТЧ	46
115.553.	Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн хэрэглэл болон төхөөрөмж	46
115.555.	Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ	46
115.557.	Шүхэр хаяа агаарын хөлгийн үйл ажиллагааны журам	46
115.559.	Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн нисгэгчийн мэргэшил, туршлагад тавих шаардлага	47
K	Бүлэг - Тандем-шүхрийн үйл ажиллагаа	47
115.571.	Тандем-шүхрийн НТЧ болон төхөөрөмж	47
115.573.	Тандем-шүхрийн техник үйлчилгээ	48
115.575.	Тандем-шүхрийн үйл ажиллагааны журам	48
115.577.	Тандем-мастерын мэргэшлийн шаардлага	48
L	Бүлэг - Глайдерын үйл ажиллагаа	49
115.601.	Глайдерын НТЧ	49
115.603.	Глайдерын хэрэглэл болон төхөөрөмж	49
115.605.	Глайдерын техник үйлчилгээ	49
115.607.	Глайдерын нисгэгчийн мэргэшил, туршлагад тавих шаардлага	49
115.609.	Нислэгт глайдер чирэх	50
115.611.	Глайдерын үйл ажиллагааны хязгаарлалт	50
115.613.	[Хүчингүй]	51
M	Бүлэг - Ханг-глайдер болон параглайдерын үйл ажиллагаа	51
115.651.	Ханг-глайдер болон параглайдерын НТЧ	51
115.653.	Ханг-глайдер болон параглайдерын хэрэглэл болон төхөөрөмж	51
115.655.	Ханг-глайдер болон параглайдерын техник үйлчилгээ	52
115.657.	Ханг-глайдер болон параглайдерын таних тэмдэг	52
115.659.	Ханг-глайдер болон параглайдерын нисгэгчийн мэргэшилд тавих шаардлага	52
115.661.	Ханг-глайдер болон параглайдерын үйл ажиллагаа эрхлэгчид тавих шаардлага	53
115.663.	Ханг-глайдер болон параглайдерын зорчигчийн аюулгүй байдлын шаардлага	53
115.665.	Нислэгт ханг-глайдер чирэх	53
115.667.	[Хүчингүй]	54
N	Бүлэг - Нөөц	54
O	Бүлэг - Тусгай категорин агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа	54
115.751.	Агаарын хөлгийн НТЧ	54
115.753.	Хэрэглэл болон төхөөрөмж	54
115.755.	Агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ	55
115.757.	Нисгэгчийн мэргэшил болон туршлагад тавих шаардлага	55
115.759.	[Хүчингүй]	56

Р Бүлэг - Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн ажиллагаа	56
115.801. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн НТЧ.....	56
115.803. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн хэрэглэл болон төхөөрөмж.....	56
115.805. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ	56
115.807. Техникийн бүртгэлийн дэвтэр	56
115.809. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн нисгэгчийн мэргэшил болон туршлагад тавих шаардлага	57
115.811. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн минимум өндөр.....	57
Appendix A - Удирдах ажилтны мэргэшил болон ур чадвар.....	58

А Бүлэг - Ерөнхий зүйл

115.1. Зорилго

Энэ Дүрэм нь чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа этгээдийн гэрчилгээжүүлэлтийн болон үйл ажиллагааны шаардлагыг тогтооно.

115.3. Тодорхойлолт

Энэ Дүрэмд-

Чөлөөт нисэхийн аэробатик нислэгийн үйл ажиллагаа гэж аэробатик нислэг гүйцэтгэж байгаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг;

Чөлөөт нисэхийн жагсаалын нислэгийн үйл ажиллагаа гэж жагсаалын нислэг гүйцэтгэж байгаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг;

Газрын багийн гишүүн гэж газрын үйл ажиллагаанд чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчийн томилсон ба үйл ажиллагаа эрхлэгчийн зөвшөөрөгдсөн сургалтын хөтөлбөрийн дагуу сургалтад хамрагдсан, чөлөөт нисэхийн аюулгүй байдлын аюулгүй байдалд зайлшгүй шаардлагатай этгээдийг;

Цэргийн дуураймал нислэгийн ажиллагаа гэж бай чирэх нислэг, эсхүл араас чирсэн байг хөөх, эсхүл 1, эсхүл хэд хэдэн агаарын хөлгөөр цэргийн нислэгийн үүргийн маневрыг гүйцэтгэж байгаа 1, эсхүл хэд хэдэн агаарын хөлөг оролцсон чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг.

115.5. Гэрчилгээний шаардлага

Энэ Дүрмийн дагуу Даргын олгосон чөлөөт нисэхийн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд зөвшөөрөгдсөн байхаас бусад тохиолдолд, аливаа этгээдийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглоно.

115.7. Гэрчилгээ эзэмших хүсэлт

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь САА 24115/01 маягтыг бөглөж, дараах баримт бичгийн хамт Даргад хүргүүлнэ:

(1) 115.79-д шаардсан хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий заавар;

(2) 115.13(b)-д заасан Үйл ажиллагааны тодорхойлолт.

115.9. Гэрчилгээ олгох

Хэрэв Дарга дараах шаардлагыг хангасан гэж үзвэл, энэ Дүрмийн дагуу чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ олгож болно:

- (1) тухайн хүсэлт гаргагч нь В Бүлгийн холбогдох шаардлагыг хангасан байх;
- (2) 115.51(а)(1) болон (2)-д шаардсан хүсэлт гаргагч болон түүний удирдах ажилтнууд нь тохирох зөв этгээд байх;
- (3) тухайн гэрчилгээг олгосноор нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй байх.

115.11. Гэрчилгээ эзэмшигчийн эрх

(а) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ болон дагалдах Үйл ажиллагааны тодорхойлолтод тухайн гэрчилгээ эзэмшигч гүйцэтгүүлэхийг зөвшөөрсөн, чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрлийг заана.

(b) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ болон дагалдах Үйл ажиллагааны тодорхойлолт нь гэрчилгээ эзэмшигчид дараах эрхийг олгож болно-

- (1) чөлөөт нисэхийн дараах үйл ажиллагаа эрхлэх:
 - (i) *стандарт категорийн* НТЧ-ын гэрчилгээ олгосон нисэх онгоц, эсхүл нисдэг тэргээр А-аас А цэг рүү жагсаалын нислэг, аэробатикийн маневр болон огцом өндөр авах, огцом өндөр алдах, огцом эргэлт хийх зэрэг ижил төрлийн стандарт бус нислэгийн маневр хийх;
 - (ii) *тусгай категорийн анхдагч, тусгай категорийн спортын хөнгөн агаарын хөлгийн, эсхүл тусгай категорийн хязгаарлагдмал* НТЧ-ын гэрчилгээ олгосон агаарын хөлгөөр А-аас А цэг рүү (үүнд газар уснаа явагч агаарын хөлгийн усан дээрх завсрын буулт багтана) жагсаалын нислэг, аэробатикийн маневр болон огцом өндөр авах, огцом өндөр алдах, огцом эргэлт хийх зэрэг ижил төрлийн стандарт бус нислэгийн маневр хийх;
 - (iii) А-аас А цэг рүү Ангилал-2 хэт хөнгөн агаарын хөлгийн нислэг;
 - (iv) халуун агаарын бөмбөлгийн нислэг;
 - (v) глайдерын нислэг;
 - (vi) шүхэр хаях агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа;
 - (vii) тандем-шүхрийн үйл ажиллагаа;
 - (viii) тандем-ханг-глайдер, эсхүл параглайдерын нислэг;
- (2) 115.301-д шаардсан сургалтын хөтөлбөрийн дагуу газрын бэлтгэл, эсхүл нислэгийн сургалт зохион байгуулах;
- (3) 115.351-д шаардсан үйл ажиллагааны ур чадварын үнэлгээний хөтөлбөрийн дагуу тест, эсхүл нислэгийн шалгалт авах;

- (4) гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий зааварт заасан үйлчилгээ үзүүлэх, эсхүл үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бусад ажилтны ур чадварыг тогтоох тест, шалгалт авах.

115.13. Үйл ажиллагааны тодорхойлолт

(a) Энэ Дүрмийн дагуу Даргын олгосон чөлөөт нисэхийн гэрчилгээнд (b)-д заасан шаардлагыг хангасан Үйл ажиллагааны тодорхойлолтыг хавсаргана.

(b) Үйл ажиллагааны тодорхойлолт нь дараах мэдээллийг агуулсан байх ёстой:

- (1) гэрчилгээ эзэмшигчийн үйл ажиллагааны үндсэн баазын байрлалыг тогтоох дэлгэрэнгүй мэдээлэл:
- (2) халуун агаарын бөмбөлөг, ханг-глайдер болон параглайдерын үйл ажиллагаанаас бусад тохиолдолд, гэрчилгээ эзэмшигчид энэ хэсгийн (5)-д заасан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэх зорилгоор ашиглахыг зөвшөөрсөн байрлал бүрийг тогтоох дэлгэрэнгүй мэдээлэл:
- (3) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн Монгол Улсад үйлчилгээ эрхлэх хаяг:
- (4) тухайн гэрчилгээ эзэмшигч үйл ажиллагаа эрхлэлж болох бизнесийн бусад нэр:
- (5) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчид эрхлэхийг зөвшөөрсөн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрлийн жагсаалт:
- (6) гэрчилгээ эзэмшигчид энэ хэсгийн (5)-д заасан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэх зорилгоор ашиглахыг зөвшөөрсөн агаарын хөлөг бүрийн маяг, серийн дугаар, таних тэмдгийн жагсаалт, хэрэв хамааралтай бол бүртгэлийн дугаар:
- (7) халуун агаарын бөмбөлөг, ханг-глайдер болон параглайдерын үйл ажиллагаанаас бусад тохиолдолд, чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны нисэн гарах цэгээс үйл ажиллагаа эрхлэх максимум зай, эсхүл бусад хязгаарлалтыг багтаасан гэрчилгээ эзэмшигчид энэ хэсгийн (5)-д заасан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэх зорилгоор ашиглахыг зөвшөөрсөн нислэгийн зам болон үйл ажиллагааны бүсийн жагсаалт:
- (8) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийг энэ Дүрэм, эсхүл холбогдох бусад Дүрмийн шаардлагаас чөлөөлсөн жагсаалт:
- (9) энэ хэсгийн (5)-д заасан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд хамаарах аюулгүй байдлын хязгаарлалт, эсхүл шаардлагын дэлгэрэнгүй мэдээлэл:
- (10) Дарга тухайн нөхцөлийг хангахад шаардлагатай гэж тогтоосон бусад нөхцөлийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл.

115.15. Максимум хугацаа

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээг максимум 5 жилийн хугацаатай олгох, эсхүл дахин олгож болно.

115.17. Үйл ажиллагааг зогсоох мэдэгдэл

Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаагаа зогсоож байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн үйл ажиллагааг зогсоосныг, зогсоосон өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор Даргад бичгээр мэдэгдэх үүрэгтэй.

115.19. Гэрчилгээ дахин олгох

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 115.7-гийн дагуу САА 24115/01 маягтаар чөлөөт нисэхийн гэрчилгээг дахин авах хүсэлтийг гаргана.

115.21. Шилжилтийн зохицуулалт

Хамааралгүй.

В Бүлэг - Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээжүүлэлтийн шаардлага

115.51. Ажилтанд тавих шаардлага

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах ажилтныг үндсэн ажилтнаар, эсхүл гэрээгээр ажиллуулах үүрэгтэй:

(1) гүйцэтгэх захирлаар тодорхойлогдсон дараах удирдах ажилтан:

(i) тухайн байгууллагын гүйцэтгэж байгаа бүх үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх ба энэ Дүрэмд заасан шаардлага болон стандартын дагуу гүйцэтгэж чадахаа хүсэлт гаргагчийн байгууллагын хүрээнд бататгах эрхтэй;

(ii) хүсэлт гаргагчийн байгууллага нь энэ Дүрэмд заасан шаардлага болон стандартыг хангаж байгааг бататгах үүрэг хариуцлага хүлээх;

(2) удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнууд:

(i) хүсэлт гаргагчийн байгууллага нь Ерөнхий заавраа дагаж мөрдөж байгааг бататгах үүрэг хариуцлага хүлээх;

(ii) энэ зүйлийн (b)(1)-д заасан ажиллагааг хариуцах;

(iii) гүйцэтгэх захирлын өмнө эцсийн хариуцлага хүлээх.

(3) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан үйл ажиллагааг төлөвлөх, гүйцэтгэх, хянах, шалгах болон гэрчилгээжүүлэх хангалттай тооны ажилтан.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнууд нь дараах шаардлагыг хангасан байх үүрэгтэй:

(1) хүсэлт гаргагчийн байгууллагын хэмжээ болон төсөөлөгдөж байгаа үйл ажиллагааны цар хүрээнээс шалтгаалан Дарга өөрөөр хүлээн зөвшөөрөхүйц байхаас бусад тохиолдолд, дараах чиг үүргээс нэгээс илүүг хариуцдаггүй байх:

(i) нислэг, шүхрийн буулт болон холбогдох газрын үйлчилгээг багтаасан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа;

(ii) багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний сургалт болон ур чадварын үнэлгээ;

(iii) техник үйлчилгээний хяналт болон хуваарь;

(iv) 115.77-гийн дагуу шаардсан аюулгүй байдлын удирдлагын систем;

(v) ИНД-12-ын дагуу хэрэг явдлыг шинжлэн шалгах ажиллагаа гүйцэтгэх;

(2) тухайн этгээдийн хариуцсан чиг үүрэгт хамаарах Хавсралт А-д заасан минимум мэргэшил, ур чадвар болон туршлага эзэмшсэн байх.

115.53. Ажилтны ур чадварын шаардлага

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах журмыг багтаасан өөрийн Ерөнхий зааварт заасан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төлөвлөлт, гүйцэтгэл, хяналт, шалгалт болон гэрчилгээжүүлэлтийн журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй:

(1) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг төлөвлөх, гүйцэтгэх, хянах, шалгах, эсхүл гэрчилгээжүүлэх ажилтны ур чадварт суурь үнэлгээ хийх ба хадгалах;

(2) энэ хэсгийн (1)-д заасан ажилтнуудад, тэдний зөвшөөрлийн хүрээг тодорхойлсон нотлох баримтыг бичгээр олгох.

(b) Хүсэлт гаргагч нь ИНД-141-ийн дагуу гэрчилгээжсэн Нисэхийн сургалтын байгууллага, эсхүл энэ зүйлийн (a)(1)-ийн дагуу хүсэлт гаргагчийн ажилтнуудын ур чадварыг үнэлэх шалгалт, эсхүл ур чадварыг хадгалах сургалтыг зохион байгуулах ажиллагааг гэрчилгээний хүрээнд гүйцэтгэхээр зохих ёсоор зөвшөөрөгдсөн, ИНД-149-ийн дагуу гэрчилгээжсэн Чөлөөт нисэхийн клубтэй гэрээ хийж болно.

(c) Энэ зүйлийн (b)-гийн дагуу байгууллагатай гэрээ хийх хүсэлт гаргагч нь өөрийн Ерөнхий зааварт дараах дэлгэрэнгүй мэдээллийг багтаах үүрэгтэй:

(1) тухайн байгууллагатай гэрээлэх ажиллагаа;

(2) тухайн байгууллагын гүйцэтгэх шалгалт, эсхүл сургалтын цар хүрээ;

(3) гүйцэтгэх шалгалт болон сургалттай холбоотой тухайн байгууллагын эрх.

115.55. Үйл ажиллагааны нөөцөд тавих шаардлага

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц үйл ажиллагааны дараах үйл ажиллагааны нөөцийн мэдээллийг хүргүүлэх үүрэгтэй:

(1) тухайн хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг гүйцэтгэх;

(2) хамааралтай бол, дараах эх үүсвэрийг багтаасан:

(i) байр, ажлын байр, засварын цех, ангар болон барилга байгууламж;

(ii) тухайн хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан үйл ажиллагааг гүйцэтгэхэд шаардлагатай төхөөрөмж, багаж, материал, сургалтын туслах хэрэгсэл, өгөгдөл болон баримт бичиг.

(b) Хүсэлт гаргагч нь түүний бүрдүүлсэн орчин дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

(1) тухайн гүйцэтгэх ажилд тохирсон байх;

(2) хэрэв хамааралтай бол, цаг агаарын нөхцөлөөс хамгаалагдсан байх.

115.57. Бататгах нислэг, эсхүл тест

(a) Хэрэв Дарга шаардсан бол, чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь энэ Дүрэм, эсхүл холбогдох бусад дүрэмд заасан хамаарах шаардлагыг хангаж чадахаа Даргад батлах зорилгоор үзүүлэх нислэг, эсхүл тест хийх үүрэгтэй.

(b) Нислэг, эсхүл тестийг Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэрээр гүйцэтгэнэ.

115.59. Техник үйлчилгээний журам

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах нисэхийн бүтээгдэхүүний НТЧ-ын хадгалалтыг бататгах журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй:

(1) тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа агаарын хөлөг бүрийн;

(2) тухайн агаарын хөлөгт суурилуулсан, эсхүл бэхэлсэн төхөөрөмжийн.

(b) Хүсэлт гаргагчийн агаарын хөлөг, эсхүл төхөөрөмжийн техник үйлчилгээг өөр этгээдээр гүйцэтгүүлэхээр гэрээ хийсэн, чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь 115.79-д шаардсан Ерөнхий зааварт дараах дэлгэрэнгүй мэдээллийг багтаах үүрэгтэй:

(1) өөр этгээдэд шилжүүлэх ажиллагаа;

(2) өөр этгээдээр гүйцэтгүүлэх техник үйлчилгээний цар хүрээ;

(3) тухайн гүйцэтгэх ажиллагаа болон техник үйлчилгээтэй холбоотой этгээдийн эрх.

115.61. Техник үйлчилгээний хөтөлбөр

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь шүхрийн иж бүрдлийг багтаасан, тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа агаарын хөлөг бүрийн техник үйлчилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөр нь дараах мэдээллийг багтаах ёстой:

(1) тухайн хөтөлбөрт хамаарах агаарын хөлөг бүрийн маяг, серийн дугаар, таних тэмдэг болон хэрэв хамааралтай бол бүртгэлийн таних тэмдэг;

(2) агаарын хөлөг болон түүний бүрэлдэхүүн хэсэгт шаардлагатай үзлэг болон тестийг багтаасан тухайн агаарын хөлгийн техник үйлчилгээг гүйцэтгэх зааварчилгаа болон журмыг, дараах эд анги болон байрлалын дэлгэрэнгүй мэдээллийн хамт:

(i) үзлэг шалгалт хийсэн байх шаардлагатай;

(ii) хэрэв техник үйлчилгээг зохих ёсоор гүйцэтгээгүй бол, эсхүл хэрэв зориулалтын бус материал, эсхүл эд анги ашигласан бол тухайн агаарын хөлгийн аюулгүй ажиллагаанд аюул учруулах татгалзал, доголдол, эсхүл гэмтэлд хүргэж болох.

(3) ашиглалтын цаг, цикл, хуанлийн хугацаа болон тухайн системийн дугаар, эсхүл тэдгээрийн хослолоор илэрхийлэгдэх, энэ зүйлийн (b)(2)-ын дагуу техник үйлчилгээ гүйцэтгэх хуваарь;

(4) агаарын хөлгийг тухайн техник үйлчилгээний хөтөлбөрт шилжүүлэх журам;

(5) техник үйлчилгээний хөтөлбөрөөр шаардсан үзлэг шалгалт бүрийг хийсэн болохыг бататгах журам;

(6) бүртгэл хөтлөх жишээг багтаасан, гэмтлийг бүртгэх журам;

(7) техник үйлчилгээний үед илэрсэн гэмтлийг засах, эсхүл хойшлуулах журам;

(8) дараах баримт бичгийн хадгалалтын журам:

(i) 91.623-ийн дагуу техник үйлчилгээний бүртгэл; эсхүл

(ii) шүхрийн иж бүрдэл, ханг-глайдер, эсхүл параглайдерын хувьд:

(A) гүйцэтгэсэн ажлын тодорхойлолт, эсхүл Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц өгөгдөлд хийсэн ишлэл;

(B) хэрэв тухайн ажлыг хүсэлт гаргагчийн техник үйлчилгээний байгууллагаас өөр этгээд гүйцэтгэх бол тухайн ажлыг ашиглалтад шилжүүлэхээр гэрчилгээжүүлэх этгээдийн нэр.

(c) Энэ зүйлийн (b)(2)-т шаардсан зааварчилгаа болон журам нь дараах шаардлагатай дүйцэх ёстой:

(1) ИНД-91-ийн G Бүлэгт заасан холбогдох шаардлага;

(2) энэ Дүрэмд заасан холбогдох шаардлага;

(3) үйлдвэрлэгчийн техник үйлчилгээний хуваарь.

115.62. Эмийн бодис болон согтууруулах ундааны хөтөлбөр

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах ажилтны эмийн бодис, согтууруулах ундаа хэрэглэхтэй холбоотой эрсдлийг хянах болон удирдах зорилгоор эмийн бодис болон согтууруулах ундааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй:

(a) аливаа багийн гишүүн;

(b) тандем-мастер;

(c) газрын багийн гишүүн;

(d) ажил үүрэг нь чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны аюулгүй байдалд шууд нөлөөлөх бусад этгээд.

115.63. Баримт бичиг

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь ИНД-91 болон 115-ыг багтаасан, гэхдээ үүгээр хязгаарлагдахгүй, холбогдох Дүрмээр шаардсан баримт бичгийг хянах, нэмэлт өөрчлөлт оруулах болон түгээх журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан журам нь дараах шаардлагыг бататгана:

(1) бүх баримт бичгийг боловсруулж гаргахаас өмнө холбогдох эрх бүхий удирдах ажилтан хянаж, зөвшөөрдөг байх;

(2) бүх холбогдох баримт бичгийн хүчинтэй хувилбарыг ажилтнууд авч хэрэглэхэд шаардлагатай бүх байрлалд хэвлэмэл, цахим, эсхүл Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц бусад хэлбэрээр бэлэн байлгах;

(3) хүчингүй болсон бүх баримт бичгийг боловсруулсан, эсхүл ашиглаж байгаа бүх цэгээс яаралтай хураадаг байх;

(4) баримт бичгийн өөрчлөлтийг холбогдох удирдах ажилтан хянаж баталдаг байх;

(5) өөрчлөгдөж хүчингүй болсон материалыг ашиглахаас сэргийлж, баримт бичгийн хэсэг бүрийн хүчинтэй хувилбарыг таньж тодорхойлж чаддаг байх.

115.65. Ажилтны бүртгэл хөтлөх

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах шаардлагыг бататгах журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй:

(1) дараах бүртгэлийг үнэн зөв хөтөлж, хадгалах:

(i) тухайн ажил үүргийг гүйцэтгэхэд үнэмлэх, зэрэглэл, эсхүл гэрчилгээ эзэмшсэн байхыг шаарддаг ажилтан бүрийн;

(ii) Даргын шилжүүлсэн эрх, эсхүл үүргийг хэрэгжүүлж байгаа ажилтан бүрийн;

(iii) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн олгосон эрхийг хэрэгжүүлж байгаа ажилтан бүрийн;

(2) бүртгэлд дараах дэлгэрэнгүй мэдээлэл багтсан байна:

- (i) энэ хэсгийн (1)-д заасан ажилтан бүрийн холбогдох туршлага, мэргэшил болон сургалт;
 - (ii) энэ хэсгийн (1)(i)-д заасан үнэмлэх, эсхүл зэрэглэлийн үйлчлэх хүрээ, хүчинтэй байдал болон хугацаа;
 - (iii) энэ хэсгийн (1)(ii)-т заасан шилжүүлсэн эрх, үүрэг;
 - (iv) энэ хэсгийн (1)(iii)-т заасан эрх;
- (3) бүртгэлийг дараах өдрөөс хойш 6 жилийн хугацаагаар хадгалах:
- (i) тухайн ажилтан үнэмлэх, зэрэглэл, эсхүл гэрчилгээ шаардсан ажил үүргээ гүйцэтгэхээ зогсоосон; эсхүл
 - (ii) шилжүүлсэн эрх, эсхүл зөвшөөрлийг хэрэгжүүлж байгаа.

115.67. Үйл ажиллагааны нөөцийн бүртгэл

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь тухайн гэрчилгээнд заасан үйл ажиллагааг гүйцэтгэхэд ашигладаг аюулгүй байдлын-эрсдэлтэй үйл ажиллагааны нөөцийн тест, шалгалт болон тохируулгыг үнэн зөв бүртгэдэг болохыг бататгах журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

115.69. Нислэгийн зөвшөөрөл болон хяналт

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг 115.51(b)(1)(i)-д заасан этгээд зөвшөөрдөг болохыг бататгах журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

115.71. Нислэг дагах үйлчилгээ

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд гүйцэтгэж байгаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг нислэг дагах үйлчилгээгээр хангадаг болохыг бататгах журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан журмаар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа бүрд нислэг дагах үйлчилгээ үзүүлж байгаа этгээд нь дараах шаардлагыг хангасан байх ёстой:

- (1) дараах мэдээлэлтэй байх:
 - (i) тухайн агаарын хөлгийн бүртгэл, эсхүл таних тэмдэглэгээ;
 - (ii) тухайн агаарын хөлгийн маяг;
 - (iii) нисэн гарах аэродром, эсхүл нисэн гарах болон төлөвлөсөн буулт үйлдэх талбайн байрлал;
 - (iv) хэрэв хамааралтай бол, түлштэй байх хугацаа;
 - (v) тээвэрлэж байгаа хүмүүсийн нийт тоо;
 - (vi) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн нэр болон холбоо барих дэлгэрэнгүй мэдээлэл;

- (vii) үндэсний онцгой байдлын зохицуулах төвтэй яаралтай холбоо тогтоох боломж олгодог, нислэгийн үйл ажиллагаанд авч яваа ослын болон аврах төхөөрөмжийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл;
- (2) тухайн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг гүйцэтгэж дуусах урьдчилан тохирсон цагтай байх;
- (3) хэрэв тухайн нислэгийг холбоо байнга хадгалах боломжгүй бүсэд гүйцэтгэхээр төлөвлөж байгаа бол холбоог эргэн тогтоох цагтай байх;
- (4) тухайн нислэг дагах үйлчилгээнд хөлгийн даргын мэдээлж болох үйл ажиллагааны аюулгүй байдалтай холбоотой бусад зохицуулалтын дэлгэрэнгүй мэдээлэлтэй байх;
- (5) хэрэв тухайн хөлгийн дарга энэ хэсгийн (2), (3), эсхүл (4)-ийн дагуу урьдчилан тохирсон цагт холбоо тогтоож чадаагүй бол, дараах байгууллагад цаг тухайд нь мэдээлэл өгдөг байх:
- (i) үндэсний онцгой байдлын зохицуулах төвд; эсхүл
- (ii) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц, онцгой нөхцөлийн арга хэмжээ авах чадвартай байгууллагад.

115.73. Журмыг хэрэгжүүлэх

- (a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь энэ Дүрэм болон холбогдох бусад Дүрэмд заасан холбогдох шаардлага хангахад шаардлагатай бататгах журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.
- (b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан журам нь дараах шаардлагыг хангасан байх ёстой:
- (1) тухайн гүйцэтгэх үйл ажиллагааны төрөлд хамааралтай байх;
- (2) тухайн шаардлагыг дагаж мөрдөх аргачлалыг харуулах хангалттай дэлгэрэнгүй мэдээллийг багтаасан байх;
- (3) төлөвлөсөн үйл ажиллагаатай холбоотой аюулгүй байдлын эрсдлийг хэрхэн удирдахыг харуулсан хангалттай дэлгэрэнгүй мэдээллийг багтаасан байх;
- (4) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц байх.

115.75. Осол болон зөрчлийг мэдээлэх

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь ИНД-12-ын дагуу бүх хэрэг явдлыг мэдэгдэх, шинжлэн шалгах болон мэдээлэхэд шаардлагатай журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

115.77. Аюулгүй байдлын удирдлага

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь ИНД-100.3-ын дагуу аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлэх, хэрэгжүүлэх болон үйл ажиллагаандаа мөрдөх үүрэгтэй.

115.79. Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн Ерөнхий заавар

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах мэдээллийг багтаасан Ерөнхий зааврыг Даргад хүргүүлэх үүрэгтэй:

- (1) Ерөнхий заавар болон түүнд багтсан заавар нь дараах шаардлага хангасныг бататгаж, хүсэлт гаргагчийн байгууллагын өмнөөс гүйцэтгэх захирал гарын үсэг зурсан мэдэгдэл:
 - (i) энэ Дүрэм, холбогдох бусад Дүрмийн байнгын хэрэгжилтийг бататгах хэлбэр, аргыг харуулж, тухайн чөлөөт нисэхийн байгууллагыг тодорхойлсон байх;
 - (ii) тухайн байгууллагын ажилтнууд байнга дагаж мөрдөх;
- (1A) 115.77-д шаардсан аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоотой холбоотойгоор:
 - (i) 100.3(b)-д шаардсан бүх баримт бичиг;
 - (ii) чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ сунгуулахаас бусад хүсэлт гаргагчийн хувьд, аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог хэрхэн хэрэгжүүлэхээ дүрслэн харуулсан хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө;
- (2) 115.51(a)(1) болон (2)-т шаардсан удирдах ажилтнуудын нэр болон албан тушаал;
- (3) 115.51(a)(1) болон (2)-т шаардсан удирдах ажилтнуудын дараах үүрэг, хариуцлага:
 - (i) тухайн байгууллагын нэрийн өмнөөс Дарга, эсхүл ИНЕГ-тай шууд харьцах тэдний хариуцсан асуудал;
 - (ii) аюулгүй байдлын удирдлагын үүрэг хариуцлага;
- (4) хэрэв шаардлагатай бол, 115.51(a)(1), (2)-т шаардсан болон энэ хэсгийн (5)-д заасан байрлал бүрийг багтаасан, удирдах ажилтнуудын хариуцлагын шугаман хамаарлыг харуулсан байгууллагын бүтцийн зураг;
- (5) үйл ажиллагааны үндсэн байрлал, техник үйлчилгээний үндсэн баазын дэлгэрэнгүй мэдээлэл;
- (5A) байгууллагын хүрээнд аюулгүй байдлын хариуцлагын шугаман хамаарлыг тодорхойлсон мэдээлэл;
- (6) энэ Дүрэмд шаардсан хүсэлт гаргагчийн журмын дэлгэрэнгүй мэдээлэл;
- (7) дараах дэлгэрэнгүй мэдээлэл:
 - (i) 115.59 болон 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний журам;
 - (ii) 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөр;
 - (iii) хүсэлт гаргагчийн агаарын хөлөгт техник үйлчилгээ гүйцэтгэдэг техник үйлчилгээний байгууллага;

- (8) дараах дэлгэрэнгүй мэдээлэл:
- (i) 115.62-д шаардсан эмийн бодис болон согтууруулах ундааны хөтөлбөр;
 - (ii) 115.62-д заасан этгээд нь хөдөлмөрийн чадваргүй болсон гэж хэрэв хүсэлт гаргагч үзвэл 115.231-д шаардсан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэхгүй байхыг хүсэлт гаргагч бататгах арга хэлбэр;
- (9) дараах дэлгэрэнгүй мэдээлэл:
- (i) G Бүлэгт шаардсан нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх цагийн бүртгэлийн болон зохицуулалтын схем;
 - (ii) зорчигч бүрд тухайн гүйцэтгэх чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрөлд хамаарах аюулгүй байдлын болон онцгой нөхцөлийн журмаар зааварчилгаа өгөх, эсхүл сургалт хийх;
 - (iii) 115.209-д шаардсан онцгой нөхцөлийн үеийн арга хэмжээний төлөвлөгөө;
 - (iv) E Бүлэгт шаардсан нисэх багийн болон газрын багийн гишүүний сургалтын хөтөлбөр;
 - (v) F Бүлэгт шаардсан багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний ур чадварын үнэлгээний хөтөлбөр;
- (10) энэ Дүрмээр шаардсан, тохирох хөтөлбөрийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл;
- (11) Ерөнхий зааврыг хянах, нэмэлт өөрчлөлт оруулах болон түгээх журам.
- (b) Хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий заавар нь Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц байх ёстой.

С Бүлэг - Үйл ажиллагааны хязгаарлалт болон шаардлага

115.101. Байнгын хэрэгжилт

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 115.13-д шаардсан Үйл ажиллагааны тодорхойлолтыг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.

(b) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үүрэгтэй:

(1) В Бүлэг, эсхүл С Бүлгийн холбогдох шаардлагыг дагаж мөрдөх, стандартыг тогтмол хангах;

(2) Ерөнхий заавартаа дэлгэрэнгүй тусгасан хөтөлбөр болон журмыг дагаж мөрдөх;

(3) Ерөнхий заавартаа заасан байрлал бүрд:

(i) Үйл ажиллагааны тодорхойлолтын 1-ээс доошгүй хүчинтэй хувийг хадгалах;

(ii) Ерөнхий зааврын, тухайн байрлал дахь үйл ажиллагаанд хамаарах хэсгийн 1-ээс доошгүй хүчинтэй хувийг хэвлэмэл, цахим, эсхүл Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц болон гэрчилгээ эзэмшигчийн ажилтан авч хэрэглэх боломжтой бусад хэлбэрээр хадгалах.

115.103. Нисэх багийн мэргэшил

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь, ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон, эсхүл нисгэгчийн үнэмлэх, эсхүл зэрэглэл олгохоор ИНД-149-ийн дагуу гэрчилгээжсэн нисэх клубын журмын дагуу олгосон зохих нисгэгчийн үнэмлэх, нисгэгчийн гэрчилгээ болон зэрэглэл эзэмшдэггүй этгээдийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд нисэх багийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэхээр томилохгүй байх үүрэгтэй ба тухайн этгээдийг нисэх багийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэхийг хориглоно.

(b) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь, ИНД-149-ийн дагуу тандем-мастерын гэрчилгээ олгохоор гэрчилгээжсэн нисэх клубын журмын дагуу Даргын олгосон зохих тандем-мастерын гэрчилгээ эзэмшдэггүй этгээдийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд тандем-мастерын үүрэг гүйцэтгэхээр томилохгүй байх үүрэгтэй ба тухайн этгээдийг тандем-мастерын үүрэг гүйцэтгэхийг хориглоно.

115.105. Бизнесийн, эсхүл худалдааны нэр

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг тухайн гэрчилгээнд заасан худалдааны, эсхүл бизнесийн нэрээр эрхлэх үүрэгтэй.

(b) Зорчигч тухайн агаарын хөлөгт суух, эсхүл чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд оролцохын өмнө тухайн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа гэрчилгээ эзэмшигчийн худалдааны, эсхүл бизнесийн нэрийг тухайн зорчигчид ил харагдахуйц, танигдахуйц, гаргацтай хэлбэрээр байрлуулсан байхаас бусад тохиолдолд, аливаа этгээдийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглоно.

(с) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаатай холбоотой сурталчилгаанд тухайн гэрчилгээнд заасан бизнесийн, эсхүл худалдааны нэрийн зөв ишлэл багтсан болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.107. Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчийн хязгаарлалт

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчийг чөлөөт нисэхийн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд агаарын тээврийн ажиллагаа, эсхүл тусгай зориулалтын нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглоно.

115.109. Гэрчилгээ эзэмшигчийн байгууллагын өөрчлөлт

(а) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үүрэгтэй:

(1) 115.79-д шаардсан Ерөнхий зааварт нэмэлт өөрчлөлт оруулахдаа дараах шаардлагыг бататгах:

(i) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн байгууллагын хүчинтэй тодорхойлолт хэвээр хадгалагдаж байх;

(ii) энэ Дүрэм, эсхүл бусад Дүрэмд заасан холбогдох шаардлагын байнгын хэрэгжилтийг бататгах;

(2) Ерөнхий зааварт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийг энэ Дүрэм, эсхүл бусад Дүрмийн холбогдох шаардлагад нийцэж байгаа ба Ерөнхий зааварт агуулагдсан нэмэлт өөрчлөлт оруулах журмын дагуу хийсэн болохыг бататгах;

(3) Ерөнхий зааварт нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан даруйд тухайн нэмэлт өөрчлөлтийн хувийг Даргад хадгалуулахаар цаг алдалгүй хүргүүлэх;

(4) нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж Даргын үзсэн нэмэлт өөрчлөлтийг Ерөнхий заавартаа оруулах.

(б) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах өөрчлөлтийг хийхээс өмнө Даргаас урьдчилан зөвшөөрөл авсан байх шаардлагатай:

(1) гүйцэтгэх захирал;

(2) 115.79(а)(2)-д заасан удирдах ажилтны нэр, эсхүл албан тушаал;

(3) 115.79(а)(5)-д заасан гэрчилгээ эзэмшигч чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа тухайн байрлал;

(4) гэрчилгээ эзэмшигчийн гэрчилгээний цар хүрээ;

(5) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо, хэрэв тухайн өөрчлөлт нь бодит өөрчлөлт бол;

(6) 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөр;

(7) гэрчилгээ эзэмшигчийн техник үйлчилгээг гүйцэтгэдэг гэрээт байгууллага;

(8) 115.401-д шаардсан нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх цагийн зохицуулалтын схем.

(c) Дарга, энэ зүйлийн (b)-д заасан өөрчлөлтийг хийх үед, эсхүл хийсний дараа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчийн дагаж мөрдөх нөхцөлийг тогтоож болно.

(d) Гэрчилгээ эзэмшигч нь энэ зүйлийн (c)-гийн дагуу Даргын тогтоосон нөхцөлийг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.

(e) Хэрэв энэ зүйлийн (b)-д заасан өөрчлөлт нь тухайн гэрчилгээ, эсхүл Үйл ажиллагааны тодорхойлолд өөрчлөлт оруулахыг шаардсан бол гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн гэрчилгээг зохих баталгаажуулсан тэмдэглэл хийлгэхээр Даргад нэн даруй хүргүүлэх үүрэгтэй.

115.111. Техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн өөрчлөлт

Хэрэв Дарга тухайн хөтөлбөрийн НТЧ-ын хадгалалтын шаардлагыг хангахад нэмэлт өөрчлөлт шаардлагатай гэж үзвэл Даргын шаардсан даруйд чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрт нэмэлт өөрчлөлт оруулах үүрэгтэй.

115.151. Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч болон хүсэлт гаргагчийн шилжилт

(a) Энэ зүйл нь дараах этгээдэд хамаарна:

(1) чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч:

(2) чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч.

(b) Энэ зүйлийн (e)(2)-ын дагуу тогтоосон хэрэгжилтийн огнооноос өмнө, энэ зүйлд хамаарах байгууллагыг дараах заалтыг мөрдөхийг шаардахгүй:

(1) 115.51(b)(1)(iv), хэрэв тухайн байгууллага нь аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтны оронд байгууллагын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтантай бол;

(2) 115.77, хэрэв тухайн байгууллага нь аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог бий болгож, хэрэгжүүлэн, хадгалах шаардлагын оронд 115.153-д нийцсэн байгууллагын удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлсэн бол;

(1) 115.79(a)(1A)(i);

(2) 115.79(a)(3)(ii);

(3) 115.79(a)(5A).

(c) Гүйцэд бөглөсөн САА маягт, хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөг дараах хугацаанд Даргад хүргүүлэх үүрэгтэй:

(1) энэ зүйлийн (a)(2)-ын дагуу чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагчийн хувьд 2019 оны 7 сарын 30-аас хойш.

(2) энэ зүйлийн (a)(1)-ийн дагуу чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчийн хувьд 2019 оны 7 сарын 30-ний дотор.

(d) Энэ зүйлийн (c)-д заасан хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө нь дараах шаардлага хангасан байх ёстой:

(1) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны хэрэгжүүлэлтийн санал болгосон огноог багтаасан байх;

(2) тухайн байгууллага 115.77-д шаардсан аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог хэрхэн хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг дүрслэн харуулсан байх.

(е) Хэрэв Дарга хүлээн зөвшөөрөхүйц бол:

(1) тухайн байгууллагын хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөг батална;

(2) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог хэрэгжүүлэх огноог тогтооно.

(f) Энэ зүйлийн (е)(2)-ын дагуу огноог тогтоохдоо, Дарга дараах нөхцөлийг тооцох үүрэгтэй:

(1) тухайн байгууллагын хүчин чадал;

(2) тухайн байгууллагын төвөгшил;

(3) тухайн байгууллагын үйл ажиллагаанд оршиж байгаа эрсдэл;

(4) гэрчилгээ сунгах хугацаа;

(5) тухайн байгууллага, эсхүл ИНЕГ, эсхүл хоёуланд нь хамаарах эх үүсвэр, эсхүл хуваарийн нөлөө;

(6) хэрэгжүүлэлтийн огноо нь 2021 оны 2 сарын 1-ээс хойш байж болохгүй.

(g) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь гэрчилгээ сунгуулах хүсэлтэд хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөг хавсаргах шаардлагагүй.

(h) Энэ зүйл нь 2021 оны 2 сарын 1-нд хүчингүй болно.

115.153. Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч болон хүсэлт гаргагчийн байгууллагын удирдлагын тогтолцооны шилжилт

(a) Энэ Дүрмээр шаардсан тухайн журам нь дүрмийн шаардлага хангасан ба тухайн байгууллага түүнийг хэрэгжүүлж байгааг бататгах зорилгоор 115.151(b)(1)(ii)-т шаардсан байгууллагын удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлэх үүрэгтэй.

(b) Тухайн үйл ажиллагааны хэмжээ болон төвөгшлийг тооцсон байгууллагын удирдлагын тогтолцооны журам нь холбогдох байгууллагын үйл ажиллагааны журмыг байгууллагын бүх түвшинд ойлгодог, хэрэгжүүлдэг болон хадгалдаг болохыг бататгах зорилгоор хангалттай дэлгэрэнгүй байх ёстой.

(c) Байгууллагын удирдлагын тогтолцоо нь дараах шаардлагыг багтаах ёстой:

(1) ИНД-12-ын дагуу гүйцэтгэх хэрэг явдлыг шинжлэн шалгах журмыг багтаасан аюулгүй байдлын бодлого болон аюулгүй байдлын бодлогын журам;

(2) тухайн тогтолцоонд оршин байгаа хүндрэлтэй асуудал, эсхүл хүндрэлтэй асуудлын болзошгүй шалтгааныг тогтоох зорилгоор ажилтнууд, үйлчлүүлэгчдийн санал хүсэлтэд мониторинг хийдэг болохыг бататгах журам;

(3) тухайн тогтолцоонд илэрсэн хүндрэлтэй асуудал, эсхүл хүндрэл үүсгэж болох асуудлыг;

- (i) залруулсан болохыг бататгах журам;
 - (ii) залруулсан нь үр дүнтэй болсныг бататгах зорилгоор шалгадаг болохыг бататгах журам.
- (4) аюулыг таньж тогтоох журам;
- (5) эрсдэлийг үнэлэх болон бууруулах журам;
- (6) тухайн байгууллагын хөтөлбөр болон журам нь түүний аюулгүй байдлын бодлогод тусгагдсан зорилгодоо хүрснийг шалгах журам;
- (7) энэ Дүрмийн шаардлагыг хангахад, тухайн байгууллагын удирдлагын үйл ажиллагаа үр дүнтэй хэвээр байгааг бататгах дараах шаардлагыг багтаасан журам:
- (i) үнэлгээ хийх байнгын төлөвлөгөөтэй байх;
 - (ii) үнэлгээний үр дүн, илэрсэн хүндрэлтэй асуудлыг залруулсан арга хэмжээг багтаасан, ажилтнуудад байнга мэдээлдэг байх.
- (d) Байгууллагын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтан нь аюулгүй байдалд нөлөөлөх асуудлаар гүйцэтгэх захиралтай шууд харьцах эрхтэй.
- (e) Энэ зүйлийн (c) нь дараах чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа, эсхүл эрхлэхээр төлөвлөж байгаа байгууллагад хамаарахгүй:
- (1) Үйл ажиллагааны тодорхойлолтод нь 3, эсхүл түүнээс цөөн агаарын хөлөг багтсан;
 - (2) нийт 2, эсхүл түүнээс цөөн баазтай.
- (f) Энэ зүйл нь 2021 оны 2 сарын 1-нд хүчингүй болно.

D Бүлэг - Нислэгийн үйл ажиллагаа

115.201. Үйл ажиллагааг хязгаарлах, эсхүл түдгэлзүүлэх

- (a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь гэрчилгээний эрхийн хүрээнд гүйцэтгэж байгаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг дараах нөхцөлд гүйцэтгэдэг болохыг бататгах үүрэгтэй:
- (1) өдрийн цагаар VFR-ийн дагуу;
 - (2) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн Үйл ажиллагааны тодорхойлолтод заасны дагуу нисэн гарах цэгээс зөвшөөрсөн радиусын дотор;
- (3) тандем-шүхрийн үйл ажиллагааны хувьд, аюулгүй байдлын хойшлуулшгүй ашиг сонирхлын үүднээс тандем-мастер нь Үйл ажиллагааны тодорхойлолтод зөвшөөрсөн байрлалаас өөр байрлалд буулт үйлдэх нь илүү

аюулгүй гэж тогтоосноос бусад тохиолдолд, гэрчилгээ эзэмшигчийн Үйл ажиллагааны тодорхойлолтод зөвшөөрөгдсөн хөөргөх талбайгаас хөөрч, буулт үйлдэх талбайд буудаг байх.

(b) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчид, гэрчилгээ эзэмшигчийн Үйл ажиллагааны тодорхойлолтод чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны тодорхой төрлийг хот, эсхүл суурингийн тогтоосон бүс, эсхүл олон хүн цугласан задгай талбай дээгүүр гүйцэтгэхийг зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд, чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг хот, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүс дээгүүр, эсхүл олон хүн цугласан задгай талбай дээгүүр гүйцэтгэхийг хориглоно.

(c) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь аюулгүй ажиллагаанд аюултай нөхцөл байгааг мэдсэн даруйд тухайн аюулыг зайлуулах хүртэл үйл ажиллагаагаа шаардлагатай байдлаар хязгаарлах, эсхүл түр зогсоох үүрэгтэй.

115.203. Зорчигчийн аюулгүй байдал

Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа этгээд нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) хэрэв зорчигч согтууруулах ундаа, эсхүл эмийн бодисын нөлөөнд байгаа, эсхүл тухайн үйл ажиллагаа, эсхүл түүнд оролцож байгаа хүмүүсийн аюулгүй байдалд аюултай байж болох бүдүүлэг авир гаргасан бол, тухайн зорчигчийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд оролцуулахгүй байх;
- (2) онцгой нөхцөл үүссэн тохиолдолд, зохих тусламж үзүүлэх болон суудлын байрлалд хуваарилан хөгжлийн бэрхшээлтэй зорчигчдыг зохих ёсоор асран халамжилдаг байх.

115.205. Зорчигчийн сургалт болон зааварчилгаа

ИНД-91.211-ийн холбогдох шаардлагаас гадна, чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь, чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэхийн өмнө, 115.79(a)(9)(ii)-д шаардсан журмын дагуу зорчигч бүр аюулгүй байдлын болон онцгой нөхцөлийн журмаар зохих зааварчилгаа авсан, эсхүл сургалтад хамрагдсан болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.207. Ослын төхөөрөмжийн шаардлага

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) ханг-глайдер, параглайдер, эсхүл тандем-шүхрээс бусад агаарын хөлгийг дараах төхөөрөмжөөр тоногдсон байх:
 - (i) ИНД-91-ийн Хавсралт А.12-ын шаардлагыг хангасан ба агаарын хөлгийн зорчигч хялбар авах боломжтой анхны тусламжийн иж бүрдэл;
 - (ii) глайдераас бусад агаарын хөлөгт ИНД-91-ийн Хавсралт А.13-ын шаардлагыг хангасан гал унтраагуур;
 - (iii) халуун агаарын бөмбөлөг, эсхүл глайдераас бусад агаарын хөлөгт нисэх багийн гишүүд хялбар авах боломжтой сүх.

(2) ханг-глайдер, параглайдер, тандем-шүхрийн буултын үйл ажиллагааны хувьд, нисгэгч, эсхүл тандем-мастер авч хэрэглэх боломжтой, хөнгөн гэмтлийг эмчлэхэд тохиромжтой анхны тусламжийн иж бүрдэлтэй байх.

115.209. Онцгой нөхцөлийн арга хэмжээний төлөвлөгөө

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь агаарт болон газарт үүссэн онцгой нөхцөлийн үед ажиллах онцгой нөхцөлийн арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулах үүрэгтэй.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан онцгой нөхцөлийн арга хэмжээний төлөвлөгөө нь дараах өгөгдөл болон мэдээлэлд суурилах ба гэхдээ үүгээр хязгаарлагдахгүй:

(1) тухайн үйл ажиллагааг дээгүүр нь гүйцэтгэдэг бүс, эсхүл нислэгийн замын төрлийг багтаасан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрөл болон замын урт;

(2) аэродромын, хөөргөх талбайн болон буулт үйлдэх талбайн байгууламж;

(3) орон нутгийн авран хамгаалах үйлчилгээ;

(4) НХУ-ын байгууламж;

(5) тухайн ашиглаж болох агаарын хөлгийн маяг;

(6) тухайн ашиглаж болох агаарын хөлгийн суудлын багтаамж болон тээвэрлэх зорчигчийн тоо.

(c) Гэрчилгээ эзэмшигчийн агаарт үүссэн онцгой нөхцөлийн үед ажиллах энэ зүйлийн (a)-д шаардсан төлөвлөгөө нь дараах журмыг багтаах ёстой:

(1) хэрэв удирдах ажилтан нислэгийн үед агаарын хөлөгт онцгой нөхцөл үүссэн болохыг мэдсэн бол, дараах шаардлагыг бататгах зорилгоор ажилтнуудын мөрдөх яаралтай шийдвэр гаргах болон арга хэмжээг авахыг шаардсан журам:

(i) тухайн онцгой нөхцөлийн талаар хөлгийн даргад мэдэгдэх;

(ii) хөлгийн даргын шийдвэрийг бататгах;

(iii) тухайн шийдвэрийг бүртгэх;

(2) хэрэв удирдах ажилтан энэ зүйлийн (c)(1)-ийн дагуу хөлгийн даргатай холбоо тогтоох боломжгүй бол, дараах шаардлагыг бататгах зорилгоор ажилтнуудын мөрдөх журам:

(i) онцгой нөхцөлийг зарлах;

(ii) тухайн нөхцөл байдалд шаардлагатай гэж үзсэн арга хэмжээг авах.

(d) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан онцгой нөхцөлийн арга хэмжээний төлөвлөгөө нь онцгой нөхцөлийн үеийн арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу онцгой нөхцөлийн үед

өөрийн үүргээ гүйцэтгэх холбогдох ажилтныг сургалтад хамрагдсан бөгөөд ур чадвар эзэмшсэн болохыг бататгах арга хэлбэрийг багтаах ёстой.

115.211. Үйл ажиллагааны аюулгүй байдлын шалгалт

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа бүрийн хувьд, тухайн үйл ажиллагаатай холбоотой онцгой нөхцөлийн журмыг багтаасан журмуудыг хамарсан нислэгийн үйл ажиллагааны аюулгүй байдлын шалгах хуудсыг тандем-мастер болон нисэх багийн гишүүн бүр ашиглах боломжтой болохыг бататгах үүрэгтэй.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан нислэгийн үйл ажиллагааны аюулгүй байдлын шалгах хуудсанд тухайн үйл ажиллагааны аюулгүй байдлыг бататгах зорилгоор агаарын хөлгийн нислэгийн заавар, эсхүл үйлдвэрлэгчийн үйл ажиллагааны зааварчилгаанаас холбогдох мэдээллийг багтаасан байх ёстой.

(c) Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа этгээд нь нислэг бүрийн өмнө энэ зүйлийн (a)-д шаардсан нислэгийн үйл ажиллагааны аюулгүй байдлын шалгах хуудсын дагуу агаарын хөлөг болон бүх холбогдох төхөөрөмжийн үйл ажиллагааны аюулгүй байдлын шалгалтыг гүйцэтгэх үүрэгтэй.

115.213. Нислэгийн бэлтгэл болон нислэгийн төлөвлөлт

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд гүйцэтгэж байгаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны хувьд, 91.217-гийн шаардлагыг хангах болон төлөвлөсөн үйл ажиллагааны тухайн бэлтгэл ажлыг дуусгахад шаардлагатай зохих мэдээллийг хөлгийн даргад бэлэн байлгадаг болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.215. Агаарын хөлгийн жолоодлогод оролцох

(a) Гэрчилгээний эрхийн хүрээнд чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчийг дараахаас бусад тохиолдолд, тухайн нислэгийн жолоодлогод зорчигч оролцохыг зөвшөөрдөг үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглоно:

(1) тухайн нислэгийн зорилго нь тухайн зорчигчийг нислэгийн жолоодлогод оролцохыг шаардсан нислэгийн туршлагыг зорчигчид олгох;

(2) тухайн нислэгт өөр зорчигч тээвэрлэдэггүй байх;

(3) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий заавар нь зорчигч жолоодлогод оролцохтой холбоотой эрсдэлийн удирдлагын журмыг багтаасан байх;

(4) нислэгийн жолоодлогод оролцох зорчигч нь:

(i) энэ зүйлийн (b)(1)-д шаардсан журмын дагуу газрын бэлтгэлийн зааварчилгаа авсан байх;

(ii) энэ зүйлийн (b)(2)-т шаардсан журмын дагуу тухайн үйл ажиллагаанд оролцох зорилгоор ур чадварын үнэлгээ хийлгэсэн байх.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д заасан чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах журмыг тогтоох үүрэгтэй:

- (1) дараах шаардлагыг багтаасан холбогдох газрын бэлтгэлийн зааварчилгааг зорчигчид өгөх:
 - (i) зохих нислэгийн маневр;
 - (ii) нислэгийн үед зорчигч гүйцэтгэхийг зөвшөөрч болох ажиллагаа;
 - (iii) агаарын хөлгийн үйл ажиллагааны холбогдох журам;
 - (iv) онцгой нөхцөлийн журам;
- (2) тухайн үйл ажиллагаанд оролцох зорчигчийн ур чадварт үнэлгээ хийх.

115.217. Усан дээгүүрх нислэг

(a) Энэ зүйлийн (c)-д заасан амфиби-агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанаас бусад, чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа этгээдийг хэрэв эрэг хүртэлх нислэгийн зай нь тухайн агаарын хөлгийн халин нисэх зайнаас их бол, агаарын хөлгөөр усан дээгүүр үйл ажиллагаа гүйцэтгэхийг хориглоно.

(b) Халуун агаарын бөмбөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа этгээд нь:

- (1) тухайн агаарын бөмбөлгөөр нуур, эсхүл тэнгисийн дээгүүр нислэгийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэхээр төлөвлөхийг хориглоно;
- (2) хэрэв тухайн нислэгийн зам нь нуур, эсхүл тэнгисийн эргийг дайрч гарах, эсхүл дайран гарч болзошгүй бол, эсхүл далайн түвшин өндөр байхад уснаас 1.85км-ийн (1nm) зайтай газраас хөөрсөн үед, хэрэв салхи нь эргээсээ, эсхүл эрэг рүү чиглэлтэй 3м/сек-ээс (5knots) бага хурдтай бол, агаарын бөмбөлгийг, сууж яваа этгээд бүрд зориулсан 1 аврах хэрэгслээр тоноглох үүрэгтэй.

(c) Амфиби агаарын хөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа этгээдийг дараахаас бусад тохиолдолд, усан дээрээс хөөрөлт, эсхүл усан дээр буулт үйлдэхийг хориглоно:

- (1) тухайн агаарын хөлгийг бүхээгт байгаа бүх хүмүүсийг тээвэрлэхээр хангалттай тооцоолсон багтаамжтай аврах завиар тоногдсон байх;
- (2) зорчигч бүр аврах хэрэгсэл өмссөн байх, эсхүл зорчигч бүрийн аврах хэрэгсэл нь зорчигч хялбар авч хэрэглэх боломжтой байрлалд аврах хэрэгслийг бэлэн байлгах.

115.219. Аэродром, буулт үйлдэх талбай болон хөөргөх талбайг ашиглах

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчийг тухайн үйл ажиллагаанд ашиглах аэродром, буулт үйлдэх талбай, эсхүл хөөргөх талбай нь тухайн нислэгт ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн үзүүлэлтийн шаардлага хангасан бодит үзүүлэлт, саадыг хязгаарлах гадаргуу болон ил харааны туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээтэй байхаас бусад тохиолдолд, тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглоно.

(b) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашигладаг хэлипорт нь 91.127-гийн холбогдох шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй.

(c) Халуун агаарын бөмбөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа этгээдээс бусад, чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь хэрэв чөлөөт нисэхийн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа агаарын хөлөг Монгол Улсын AIP-аар зарлан мэдэгдээгүй аэродром, буулт үйлдэх талбай, эсхүл хөөргөх талбайгаас үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бол дараах өгөгдлийг багтаасан бүртгэлийг хөтлөх үүрэгтэй:

- (1) тухайн аэродром, буулт үйлдэх талбай, эсхүл хөөргөх талбайн өгөгдөл;
- (2) тухайн аэродром, буулт үйлдэх талбай, эсхүл хөөргөх талбайн нөхцөл нь тухайн үйл ажиллагаанд аюулгүй болохыг бататгах журам;
- (3) аюулгүй байдлын төхөөрөмжийг багтаасан, шаардлагатай төхөөрөмжийн нөхцөл нь тухайн үйл ажиллагаанд аюулгүй болохыг бататгах журам;
- (4) тухайн аэродром, буулт үйлдэх талбай, эсхүл хөөргөх талбайн ашиглалтын хязгаарлалтын дэлгэрэнгүй мэдээлэл.

115.221. Цаг уурын нөхцөл

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа этгээд нь, ИНД-91.301-д заасан VFR-ийн минима-г тухайн нислэгийн туршид хангаж чадахыг цаг уурын бодит мэдээ нь харуулж байхаас бусад тохиолдолд тухайн нислэгийг эхлүүлдэггүй болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.223. Агаарын хөлгийн ачаалалтын хязгаарлалт

- (a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:
- (1) агаарын хөлгийн жин, төвлөрөлттэй холбоотой агаарын хөлгийн нислэгийн заавар, агаарын хөлгийн үйлдвэрлэгчийн зааварчилгаа, эсхүл бусад батлагдсан баримт бичигт заасан хязгаарлалтыг дагаж мөрдөх;
 - (2) дараах үйл ажиллагааны максимум зөвшөөрөгдсөн жинг хэтрүүлэхгүй байх:
 - (i) түлшгүй жин, хэрэв хамааралтай бол;
 - (ii) маневр хийх;
 - (iii) хөөрөлт үйлдэх;
 - (iv) буулт үйлдэх;
 - (3) тухайн агаарын хөлгийн хүндийн төв нь нисэн гарах үед энэ зүйлийн (a)(1)-д заасан хязгаарын хүрээнд байх ба чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны туршид тэдгээр хязгаарын хүрээнд хадгалагдаж байх.
- (b) Энэ Дүрмийн О Бүлгийн дагуу тусгай категорийн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үүрэгтэй:
- (1) дараах бодит жинг тодорхойлох:
 - (i) зорчигч бүрийн;
 - (ii) багийн гишүүн бүрийн.
- (c) Чөлөөт нисэхийн ажиллагаа гүйцэтгэхийн өмнө, хөлгийн дарга нь тухайн нислэгийн турш агаарын хөлгийн жин ба төвлөрөлтийг нислэгийн зааварт заасан хязгаарлалтын хүрээнд хадгалагдаж байхыг бататгах зорилгоор 115.455(b)(11) - (b)(15) -ын дагуу шаардсан мэдээлэлд үнэлгээ хийх үүрэгтэй.

115.225. НТЧ-ын үүрэг хариуцлага

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах бүтээгдэхүүний НТЧ-ын хариуцлага хүлээнэ:

(1) тандем-шүхрийн иж бүрдлийг багтаасан, тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа агаарын хөлөг;

(2) тухайн агаарын хөлөгт суурилуулсан, эсхүл бэхэлсэн төхөөрөмж.

(b) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь гэрчилгээний эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа агаарын хөлөг бүрт 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу үйлчилгээ хийдэг болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.227. Түлш

(a) Ханг-глайдер, параглайдер, глайдер, эсхүл тандем-шүхрийн буултын үйл ажиллагаанаас бусад тохиолдолд, чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь нислэгийн төлөвлөлт хийх зорилгоор тухайн гэрчилгээний дагуу үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа агаарын хөлөг нь тухайн төлөвлөсөн нислэгт шаардлагатай нөөц түлшийг багтаасан хангалттай түлш тээвэрлэж байгаа болохыг бататгах түлшний бодлогыг тогтоох үүрэгтэй.

(b) Түлшний бодлого нь түлшний төлөвлөлтийн шаардлага дараах зүйлд үндэслэсэн болохыг бататгах үүрэгтэй:

(1) ИНД-91-д заасан холбогдох түлшний шаардлага;

(2) тухайн нисэх онгоцны маягийн гэрчилгээнд, эсхүл үйлдвэрлэгчийн зааварчилгаанд заасан үзүүлэлтэд нийцсэн бөгөөд тухайн үйлдвэрлэгчийн зааварт агуулагдсан, эсхүл түүнээс гаргаж авсан журам, хүснэгт болон график;

(3) тухайн төлөвлөсөн нислэг үйлдэх үйл ажиллагааны нөхцөл.

(c) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь нислэгт шаардлагатай ашиглах түлшний тооцоонд тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн гүйцэтгэж байгаа үйл ажиллагааны төрөлтэй хамааралтайгаар дараах хүчин зүйлийг тооцдог болохыг бататгана:

(1) явгалалтын түлш;

(2) аяллын түлш;

(3) нөөц түлш.

(d) Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны нислэгийн төлөвлөлт хийж байгаа этгээд нь энэ зүйлийн (a)-д шаардсан түлшний бодлогыг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.

115.229. Аюултай бараа тээвэрлэх

Аливаа этгээдийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны үед аюултай бараа тээвэрлэхийг санал болгох, эсхүл хүлээн зөвшөөрөхийг хориглоно.

115.231. Нислэгийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх ажилтан хөдөлмөрийн чадвараа алдах

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь хэрэв гэрчилгээ эзэмшигчид дараах этгээдийг ажиллах чадвараа алдсанд итгэх шалтгаан байгаа бол, чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг гүйцэтгэдэггүй болохыг бататгах үүрэгтэй:

(1) багийн гишүүн;

(2) тандем-мастер;

(3) газрын багийн гишүүн;

(4) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны аюулгүй байдалд шууд нөлөөлөх ажил эрхэлдэг бусад этгээд.

Е Бүлэг - Сургалт**115.301. Сургалт - Ерөнхий зүйл**

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үүрэгтэй:

(1) тухайн гэрчилгээний дагуу гүйцэтгэж байгаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд багийн гишүүн, эсхүл газрын багийн гишүүнийн үүрэг гүйцэтгэхээр томилогдсон этгээд нь өөрийн өгөгдсөн ажил үүргийг гүйцэтгэхэд шаардлагатай сургалтад хамрагдсан бөгөөд ур чадвар эзэмшсэн болохыг бататгах сургалтын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх;

(2) багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүн бүр энэ хэсгийн (1)-д шаардсан сургалтын хөтөлбөрийн дагуу сургалтад хамрагдсан болохыг бататгах;

(3) энэ хэсгийн (1)-д шаардсан сургалтын хөтөлбөрийг тухайн гэрчилгээ эзэмшигч хянадаг болохыг бататгах.

(b) Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэх гэрчилгээ эзэмшигч нь:

(1) сургалтын хөтөлбөрийн дагуу сургалт зохион байгуулж болно; эсхүл

(2) ИНД-141, эсхүл ИНД-149-ийн гэрчилгээ нь эзэмшигчдээ тухайн сургалтыг зохион байгуулахыг зөвшөөрдөг бол ИНД-141-ийн дагуу олгосон нисэхийн сургалтын байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигчтэй, эсхүл ИНД-149-ийн дагуу олгосон чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчтэй тухайн сургалтыг зохион байгуулах гэрээ байгуулж болно.

115.303. Нисэх багийн болон газрын багийн гишүүний сургалтын хөтөлбөр

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч, 115.301(a)(1)-д шаардсан сургалтын хөтөлбөр нь дараах өгөгдөлд хамаарах анхан шатны, шилжих болон давтан сургалтыг хамарсан нисэх багийн болон газрын багийн гишүүний сургалтын хөтөлбөр багтсан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн агаарын хөлөгт суурилуулсан тусгай төхөөрөмжийг багтаасан, чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашиглах агаарын хөлгийн маяг, загвар, эсхүл вариант;
- (2) төлөвлөсөн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд тохирох нислэгийн зам, бүс, аэродром, буултын талбай болон хөөргөх талбай;
- (3) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд тохирох гэрчилгээ эзэмшигчийн бодлого болон журам.

(b) Нисэх багийн сургалтын хөтөлбөр нь хэрэв тохирох бол агаарын хөлөг ашиглан газрын бэлтгэлийн болон нислэгийн зааварчилгааг хамтад нь, эсхүл хамааралтай тохиолдолд зөвшөөрөгдсөн симуляторыг багтаасан байх ёстой.

(c) Энэ дүрмийн 115.311-ийн шаардлага хангасан нисэх багийн гишүүний багш нисэх багийн сургалтын хөтөлбөрийг зохион байгуулах үүрэгтэй.

(d) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 115.65-д шаардсан бүртгэлд нисэх багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүн бүрийн хамрагдсан сургалтыг үнэн зөв бүртгэдэг болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.305. Багийн гишүүд болон газрын багийн гишүүдийн анхан шатны сургалт

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь, багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүн бүр тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаандаа ашигладаг агаарын хөлөгт багийн гишүүн, эсхүл газрын багийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэхийн өмнө, дараах байдлаар зохион байгуулсан анхан шатны сургалт дүүргэсэн болохыг бататгах үүрэгтэй.

- (1) зохион байгуулалттай хэлбэрээр;
- (2) дараах зүйлтэй холбоотой сургалтыг багтаасан сэдвийн задаргааны дагуу:
 - (i) тухайн агаарын хөлөгт суурилуулсан тусгай төхөөрөмжийг багтаасан, төлөвлөсөн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашиглах агаарын хөлгийн маяг, загвар, эсхүл вариант;
 - (ii) гүйцэтгэх чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрөл;
 - (iii) төлөвлөсөн үйл ажиллагаанд тохирох нислэгийн зам, бүс, аэродром, буулт үйлдэх талбай болон хөөргөх талбай;
 - (iv) багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний томилгоо, ажил болон үүрэг хариуцлага;
 - (v) нисэх багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүн ашиглахад бэлэн байдаг ослын төхөөрөмжийн байрлал болон үйл ажиллагаа;

- (vi) хэрэв хамааралтай бол, энгийн болон ослын гарцын байрлал болон ашиглалт;
- (vii) гэрчилгээ эзэмшигчийн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны бодлого болон журам.

115.307. Багийн гишүүд болон газрын багийн гишүүдийн шилжих сургалт

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд зөвшөөрсөн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд багийн гишүүн, эсхүл газрын багийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэж байгаа бөгөөд мэргэшсэн бүх багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүн нь шилжих сургалтыг дүүргэсэн болохыг бататгах үүрэгтэй, хэрэв:

- (1) тухайн багийн гишүүн, эсхүл газрын багийн гишүүн нь нэг агаарын хөлгийн маяг, загвар эсхүл вариантаас өөр агаарын хөлгийн маяг, загвар, эсхүл вариантад шилжиж байгаа бол; эсхүл
- (2) ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн маяг, загвар эсхүл вариантад шинэ журам, эсхүл төхөөрөмж ашиглах бол; эсхүл
- (3) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны өөрчлөлтийн улмаас шинэ журмыг гаргасан бол.

(b) Шилжих сургалт нь дараах зүйлийг хамарна:

- (1) тухайн агаарын хөлгийн маяг, загвар эсхүл вариантад хамаарах аюулгүй байдлын, ослын төхөөрөмж болон журмыг ашиглах;
- (2) ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн маяг, загвар эсхүл вариантад шинэ журам, эсхүл төхөөрөмж ашиглах;
- (3) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд хамаарах шинэ журам.

115.309. Багийн гишүүд болон газрын багийн гишүүдийн давтан сургалт

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэдэг агаарын хөлөг, багийн гишүүний ажил үүрэг, газрын багийн гишүүний ажил үүрэг болон үйл ажиллагааны төрлийн хувьд, багийн гишүүн болон газрын багийн бүр нь чадвартай ба мэргэшсэн болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.311. Нисэх багийн гишүүний багшийн мэргэшил

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь энэ Дүрмийн дагуу нисэх багийн сургалтын хөтөлбөрт багш-нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэж байгаа этгээд нь дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд гүйцэтгэж байгаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд хөлгийн дарга, эсхүл тандем-мастерын аль хамааралтайгаар үүрэг гүйцэтгэх зорилгоор энэ Дүрэмд шаардсан сургалтыг амжилттай дүүргэсэн байх;
- (2) дараах гэрчилгээ, зэрэглэл эзэмшдэг байх:
 - (i) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон зохих, хүчинтэй багшийн зэрэглэл; эсхүл
 - (ii) ханг-глайдер, эсхүл параглайдерын үйл ажиллагааны хувьд, ханг-глайдерын байгууллагаас олгосон ханг-глайдерын хүчинтэй багшийн гэрчилгээ; эсхүл
 - (iii) тандем-шүхрийн үйл ажиллагааны хувьд, шүхрийн байгууллагаас олгосон хүчинтэй тандем багш/шалгагчийн гэрчилгээ; эсхүл
 - (iv) глайдерын ажиллагааны хувьд, глайдерын байгууллагаас олгосон хүчинтэй глайдерын багшинй гэрчилгээ;
- (3) өгөх нислэгийн зааварчилгаатай холбоотой анхан шатны болон давтан сургалтын шаардлагыг хангасан байх.

115.313. Сургалтын бүртгэл

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 115.65-д шаардсан бүртгэлд багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний хамрагдсан бүх сургалтын бүртгэлийг багтсан болохыг бататгах үүрэгтэй.

F Бүлэг - Багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний ур чадварын шаардлага

115.351. Үйл ажиллагааны ур чадварын үнэлгээний хөтөлбөр

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүнийг тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд зохион байгуулж байгаа чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааг гүйцэтгэх ур чадвараа хадгалж байгааг бататгах зорилгоор үйл ажиллагааны ур чадварын үнэлгээний хөтөлбөрийг энэ Бүлгийн дагуу тогтоож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

115.353. Нисэх багийн ур чадварын шалгалт

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) гэрчилгээний эрхийн хүрээнд чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа агаарын хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэж байгаа нисгэгч бүр нь өмнө үргэлжилсэн 12 сарын дотор, зохих шалгагч-нисгэгчийн зохион байгуулсан дараах ур чадварын шалгалтыг амжилттай өгсөн байх:
 - (i) тухайн нисгэгчийн ихэвчлэн гүйцэтгэдэг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд суурилсан;
 - (ii) аэродромд, эсхүл буулт үйлдэх талбайд 1, эсхүл хэд хэдэн буулт үйлдэх хамааралтай хөөргөх талбай, буулт үйлдэх талбай болон аэродромын ур чадварын шалгалтыг багтаасан газарт суурилсан журмын шалгалт болон нислэгийн шалгалтаас бүрддэг;
 - (iii) тодорхой төрлийн чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа агаарын хөлгийн даргын үүрэг болон хариуцлагыг амжилттай гүйцэтгэж чадах нисгэгчийг тогтоодог;
- (2) нисгэгч бүр өмнө үргэлжилсэн 12 сарын дотор, дараах нисгэгчийн мэдлэгийн бичгийн, эсхүл аман шалгалтыг амжилттай өгсөн байх:
 - (i) холбогдох Иргэний нисэхийн дүрэм;
 - (ii) гэрчилгээ эзэмшигчийн Үйл ажиллагааны тодорхойлолт болон Ерөнхий заавар;
 - (iii) тухайн нисгэгчийн ихэвчлэн нисдэг агаарын хөлгийн маяг, эсхүл загварын хувьд, агаарын хөлгийн систем, үзүүлэлт, үйл ажиллагааны журам болон нислэгийн заавар, эсхүл үйлдвэрлэгчийн үйл ажиллагааны зааварчилгааны агуулга;
 - (iv) тухайн нисгэгчийн ихэвчлэн гүйцэтгэдэг нислэгийн үйл ажиллагааны төрөлд хамаарах навигацийн болон НХУ-ын журам;
 - (v) тухайн нисгэгчийн ихэвчлэн гүйцэтгэдэг нислэгийн үйл ажиллагааны төрөлд хамаарах цаг уурын мэдээ;
 - (vi) тухайн нисгэгчийн ихэвчлэн гүйцэтгэдэг нислэгийн үйл ажиллагааны төрөлд хамаарах тусгай нислэгийн үйл ажиллагаа;

- (vii) шинэ төхөөрөмж, журам болон аргачлал;
 - (viii) тухайн нисгэгчийн ихэвчлэн нисдэг төрөл, эсхүл загварын агаарын хөлөгт суурилуулсан ослын төхөөрөмжийн байрлал болон үйл ажиллагаа;
- (3) энэ хэсгийн (1)-д шаардсан шалгалт, эсхүл тестийг зохион байгуулсан шалгагч-нисгэгч нь:
- (i) 115.65-д шаардсан сургалтын бүртгэлд тухайн нисгэгчийн амжилттай өгсөн шалгалт, эсхүл тестийг гэрчилгээжүүлж, шалгалт, эсхүл тестийн дүнг баталгаажуулдаг байх; 135.607(5)
 - (ii) хэрэв шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгсөн бол 61.29(a)(3)-ын дагуу нисгэгчийн нислэгийн дэвтэрт шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгсөн болохыг баталгаажуулдаг байх;
- (4) тандем-мастер нь өмнө үргэлжилсэн 12 сарын дотор, тандем-багш/шалгагчийн зохион байгуулсан дараах тандем-мастерын ур чадварын шалгалтыг амжилттай өгсөн байх:
- (i) тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн зохион байгуулсан чөлөөт нисэхийн тандем-шүхрийн 1 үйл ажиллагааны газарт суурилсан журмын шалгалт болон тандем-шүхрийн үйл ажиллагаанд сонгосон аэродром, эсхүл буулт үйлдэх талбайд тандем-шүхрийн 1, эсхүл хэд хэдэн буулт үйлдэх шалгалтаас бүрддэг;
 - (ii) тандем-мастер нь тандем-зорчигчид төлөвлөсөн тандем-шүхрийн үйл ажиллагааны бүх талуудыг багтаасан зааварчилгааг хангалттай өгч чаддаг ба тандем-шүхрийн үйл ажиллагааны туршид тандем-зорчигчийн аюулгүй байдлыг бататгах ур чадвартай болохыг тогтоодог;
- (5) энэ хэсгийн (4)-д шаардсан шалгалт, эсхүл тестийг зохион байгуулсан тандем-багш/шалгагч нь:
- (i) 115.65-д шаардсан сургалтын бүртгэлд тандем-мастерын амжилттай өгсөн шалгалт, эсхүл тестийг гэрчилгээжүүлж, шалгалт, эсхүл тестийн дүнг баталгаажуулдаг байх;
 - (ii) хэрэв шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгсөн бол тандем-мастерын шүхэрчний дэвтэрт шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгсөн болохыг баталгаажуулдаг байх;
- (6) нисэх багийн ур чадварын шалгалтыг агаарын хөлөг, эсхүл тухайн зорилгоор зөвшөөрөгдсөн нислэгийн симулятор дээр хийдэг байх. 135.607

115.355. Багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний ур чадварын шалгалт

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь өмнө үргэлжилсэн 12 сарын дотор зохих анхан шатны болон давтан үнэлгээгээр тухайн этгээдийг дараах сэдвээр хангалттай мэдлэг, ур чадвартай болохыг тогтоосноос бусад тохиолдолд, тухайн гэрчилгээ эзэмшигч нь багийн гишүүн, эсхүл газрын багийн гишүүнээр томилохгүй байх үүрэгтэй ба тухайн этгээдийг багийн гишүүн, эсхүл газрын багийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэхийг хориглоно:

- (1) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны аюулгүй байдалд аюул учруулж болзошгүй хүмүүсийн зан төлвийг удирдахад дагаж мөрдөх журмыг багтаасан зорчигчийг зохицуулах чадвар;
- (2) тусламж хэрэгтэй байж болох хүмүүсийг нүүлгэн шилжүүлэх ажиллагааг багтаасан, онцгой нөхцөлийн үеийн багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний томилгоо, ажил болон үүрэг хариуцлага;
- (3) зорчигчид өгөх зааварчилгаа;
- (4) бүхээгийн төхөөрөмж болон удирдлага;
- (5) ослын төхөөрөмжийн эд зүйлийн байрлал болон ажиллагаа;
- (6) нүүлгэн шилжүүлэх гулсуур болон ослын гарцны олсыг багтаасан бүх энгийн болон ослын гарцны байрлал болон ашиглалт;
- (7) туслалцаа шаардлагатай байж болзошгүй этгээдийг суулгах болон тусгай шаардлага;
- (8) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц дүйцэх стандартын дагуу анхны тусламж үзүүлэх ур чадвар.

115.357. Шалгагч-нисгэгчийн мэргэшил

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 115.351-д шаардсан үйл ажиллагааны ур чадварын үнэлгээний хөтөлбөрийн дагуу шалгагч-нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэж байгаа этгээдийг дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэхэд ашигладаг агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл эзэмшдэг байх;
- (2) гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхэлдэг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрөлтэй танилцсан байх;
- (3) дараах эрх эзэмшдэг байх:
 - (i) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон зохих, хүчинтэй шалгагч-нисгэгчийн зэрэглэл;
 - (ii) ханг-глайдер, эсхүл параглайдерын үйл ажиллагааны хувьд, ханг-глайдерын байгууллагаас олгосон зохих, хүчинтэй ханг-глайдерын шалгагч-нисгэгчийн гэрчилгээ;
 - (iii) тандем-шүхрийн үйл ажиллагааны хувьд, шүхрийн байгууллагаас олгосон хүчинтэй тандем-шүхрийн багш/шалгагчийн гэрчилгээ;

(4) тухайн авах ур чадварын шалгалттай хамааралтай анхан шатны болон давтан сургалтыг дүүргэсэн байх.

115.359. Багийн гишүүний тест, эсхүл нислэгийн шалгалтыг шаардсан хугацаанаас өмнө гүйцэтгэх

Хэрэв багийн гишүүн тест, эсхүл нислэгийн шалгалтыг шаардсан хугацаанаас өмнө 60 хоногийн дотор тухайн тест, эсхүл нислэгийн шалгалтыг амжилттай өгсөн бол, багийн гишүүнийг тест, эсхүл нислэгийн шалгалтыг шаардсан хугацаанд өгсөнд тооцно.

115.361. Ур чадварын болон шалгалтын бүртгэл

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь ИНД-115.65-ын дагуу түүний багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний өгсөн бүх ур чадварын үнэлгээ болон тестийн үнэн зөв бүртгэлийг хадгалах үүрэгтэй.

Г Бүлэг - Нисэх багийн гишүүдийн нислэгийн болон амралтын цагийн зохицуулалт

115.401. Үйл ажиллагаа эрхлэгчийн үүрэг хариуцлага - нислэгийн болон ажил үүргийн схем

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь нисэх багийн гишүүн, эсхүл тандем-мастерын үүргийг гүйцэтгэж байгаа этгээд бүрийн нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх бүх цагийг бүртгэх болон зохицуулалтын схемийг тогтоосноос бусад тохиолдолд, чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэдэггүй болохыг бататгах үүрэгтэй.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх цагийн схем нь Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц байх ба үйл ажиллагаа эрхлэгчийн үйл ажиллагааны төрөлд тохирох дараах хүчин зүйлийг тооцсон байх ёстой:

- (1) нислэгийн өмнөх амралтын хугацаа;
- (2) хамтатгасан ажил үүрэг;
- (3) хүлээлгэнд байх хугацаа;
- (4) нислэгийн үүрэг гүйцэтгэх хугацаа;
- (5) үйл ажиллагааны төрөл;
- (6) нийт үүрэг гүйцэтгэх цаг;
- (7) нийт нислэгийн цаг;
- (8) нислэгийн цагийн хязгаарлалт, эсхүл нислэгийн үүрэг гүйцэтгэх хугацааны хязгаарлалт, эсхүл аль алийг нь тусгай шийдвэрээр нэмэгдүүлэх;
- (9) биоритм;
- (10) амралтын өдөр;
- (11) бүртгэл хөтлөлт.

(c) Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үүрэгтэй:

- (1) хэрэв аливаа этгээд нисэж байхдаа агаарын хөлөг, эсхүл түүний бүхээгт байгаа хүмүүсийн аюулгүй байдалд аюул учруулахаар алжааж ядарсан, эсхүл тухайн гүйцэтгэх нислэгийн нөхцөл байдлаас ядарч болохыг мэдэж байгаа, эсхүл ядарна гэж үзэх шалтгаан байгаа бол тухайн этгээд нь нисэх багийн гишүүний, эсхүл тандем-мастерын үүрэг гүйцэтгэдэггүй болохыг бататгах;
- (2) бусад хөлс, эсхүл шан урамшуулалттай нислэгийн болон газрын ажил үүргийг багтаасан, нисэх багийн гишүүн бүрийн нислэгийн цаг болон үүрэг гүйцэтгэх цагийн үнэн зөв бүртэлийг хадгалах;
- (3) энэ зүйлийн (c)(2)-т шаардсан нислэгийн цаг болон үүрэг гүйцэтгэх цагийн бүртгэлийг тухайн бүртгэл хийсэн өдрөөс хойш 12 сарын хугацаанд хадгалах.

115.403. Нисэх багийн гишүүний үүрэг хариуцлага - нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх цаг

(a) Аливаа этгээд нь нисэх багийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэж байхдаа агаарын хөлөг, эсхүл түүнд байгаа хүмүүсийн аюулгүй байдалд сөргөөр нөлөөлөхөөр ядарсан, тухайн гүйцэтгэж байгаа нислэгийн нөхцөл байдлын хувьд, хэрэв ядарсан болохоо мэдэж байгаа, эсхүл сэжиглэж байгаа бол, тухайн этгээдийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн нисэх багийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэхийг хориглоно.

(b) Тухайн этгээд нь түүнд хамааралтай 115.401(а)-д шаардсан схемээс хязгаарлалт нь хэтрээгүй болохыг бататгаснаас бусад тохиолдолд, аливаа этгээдийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн нисэх багийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэхийг хориглоно.

Н Бүлэг - Заавар, бүртгэлийн дэвтэр болон бүртгэл

115.451. Үйл ажиллагааны мэдээлэл

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүний ажил үүрэгтэй холбоотой гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий зааврын хэсгийг хүчинтэй ба нисэх багийн гишүүн болон газрын багийн гишүүн түүнийг ашиглах боломжтой болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.453. Бүхээгт авч явах баримт бичиг

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн нислэг бүрд хамааралтай бол дараах баримт бичгийг авч яваа болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн нислэгийн үйл ажиллагаанд тохирох NOTAM болон аэронавигацийн мэдээллийн үйлчилгээний зааварчилгааны баримт бичиг;
- (2) тухайн нислэгийн үйл ажиллагаатай холбоотой цаг уурын мэдээ;
- (3) холбогдох нислэгийн зургийн хуулбар.

115.455. Өдөр тутмын нислэгийн бүртгэл

(a) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь агаарын хөлөг бүрийн хувьд тухайн нислэг бүрийн өдөр тутмын нислэгийн дэлгэрэнгүй мэдээллийг буцааж сэргээх боломжтой байх хэлбэрээр өөр баримт бичигт бүртгэдэг байхаас бусад тохиолдолд өдөр тутмын нислэгийн нарийвчилсан бүртгэлийг хадгалах үүрэгтэй.

(b) Өдөр тутмын нислэгийн бүртгэл нь тухайн үйл ажиллагаатай хамааралтай нислэг бүрийн дараах дэлгэрэнгүй мэдээллийг багтаасан байх ёстой.:

- (1) тухайн нислэгийн огноо;
- (2) тухайн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн нэр;
- (3) хөлгийн даргын нэр;
- (4) тандем-шүхрийн үйл ажиллагааны хувьд, тандем-мастерын нэр;
- (5) агаарын хөлгийн бүртгэлийн дугаар, эсхүл таних тэмдэг;
- (6) нийт нислэгийн цаг;
- (7) тандем-шүхэр, ханг-глайдер, эсхүл глайдерын үйл ажиллагаанаас бусад үйл ажиллагааны хувьд, зорчигчийн тоо;
- (8) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрөл;
- (9) хөөрөлт болон буулт үйлдэхэд ашиглах аэродром, хөөргөх талбай болон буулт үйлдэх талбайн нэр, эсхүл код;
- (10) агаарын хөлгийн хоосон жин, салгаж болох төхөөрөмжийн жин, зарцуулах материалын жин болон нисэх багийн жингийн нийлбэр;
- (11) зорчигч бүрийн бодит нийт жин;

(12) ханг-глайдер, эсхүл глайдерын үйл ажиллагаанаас бусад үйл ажиллагааны хувьд, хэрэглэх боломжит түлшний нийт жин;

(13) хөөрөлтийн жин;

(14) хүндийн төв нь заасан хязгаарлалтад байгааг нотлох баримт;

(15) тухайн үйл ажиллагааны түлшгүй жин, хөөрөлтийн жин болон буултын жингийн аль хамааралтайг багтаасан тухайн үйл ажиллагаанд зөвшөөрөгдөх максимум жин.

(c) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа бүрийн өмнө, 115.223-д шаардсан үнэлгээг тухайн агаарын хөлгийн жин ба төвлөрөлтөнд хийх боломжийг нисгэгчид олгох хэлбэрээр энэ зүйлийн (b)(11)- b)(15)-д шаардсан мэдээллийг хөлгийн даргад цаг хугацаанд нь хүргүүлдэг болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.457. Хадгалах хугацаа

(a) Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны эзэмшигч нь нислэг дагах үйлчилгээний болон 115.71-д шаардсан нислэгийн төлөвлөлтийн мэдээллийг тухайн нислэг үйлдсэн өдрөөс хойш 12 сарын хугацаанд хадгалдаг болохыг бататгах үүрэгтэй.

(b) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь нисэх багийн гишүүний нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх цагийн бүртгэлийг тэмдэглэж оруулсан өдрөөс хойш 12 сарын хугацаанд хадгалдаг болохыг бататгах үүрэгтэй.

(c) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь багийн гишүүний сургалт, шалгалт болон мэргэшлийн бүртгэлийг, багийн гишүүн тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн ажилтан байхаа больсноос хойш 12 сарын хугацаанд хадгалдаг болохыг бататгах үүрэгтэй.

(d) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 115.455-д шаардсан өдөр тутмын нислэгийн бүртгэлийг тухайн нислэг үйлдсэн өдрөөс хойш 12-аас доошгүй сарын хугацаанд хадгалдаг болохыг бататгах үүрэгтэй.

(e) Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 115.67-д шаардсан үйл ажиллагааны нөөцийн бүртгэлийг бүртгэсэн өдрөөс хойш 24 сарын хугацаанд хадгалдаг болохыг бататгах үүрэгтэй.

I Бүлэг - Халуун агаарын бөмбөлгийн үйл ажиллагаа

115.501. Халуун агаарын бөмбөлгийн НТЧ

Халуун агаарын бөмбөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа агаарын бөмбөлөг бүрийг хүчинтэй стандарт *категорийн* НТЧ-ын гэрчилгээтэй болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.503. Халуун агаарын бөмбөлгийн хэрэглэл болон төхөөрөмж

Халуун агаарын бөмбөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг агаарын бөмбөлөг бүрийг ИНД-91-ийн F Бүлэг болон энэ Дүрэмд заасан холбогдох хэрэглэл болон төхөөрөмжөөр тоноглосон байх;
- (2) 91.509(а)(3)-г үл харгалзан, тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг агаарын бөмбөлөг бүрийг түвшнийг ft-ээр илэрхийлэх хэрэгслээр тоноглосон байх.

115.505. Халуун агаарын бөмбөлгийн техник үйлчилгээ

Халуун агаарын бөмбөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа агаарын бөмбөлөг бүрд 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу техник үйлчилгээ хийдэг болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.507. Халуун агаарын бөмбөлгийн нисгэгчийн мэргэшил, туршлагад тавих шаардлага

Халуун агаарын бөмбөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчид дараах шаардлага хангаагүй этгээдийг агаарын бөмбөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэхээр томилохыг хориглоно:

- (1) ИНД-61-ийн дагуу олгосон хүчинтэй коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (агаарын бөмбөлөг) эзэмшдэг байх;
- (2) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон агаарын бөмбөлгийн агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл эзэмшдэг байх;
- (3) дараах туршлагыг хуримтлуулсан байх:
 - (i) агаарын бөмбөлгийн даргаар 100-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага;
 - (ii) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашигладаг агаарын бөмбөлгийн тухайн маягийн хөлгийн даргаар 10-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага.

Ж Бүлэг - Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа

115.551. Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн НТЧ

Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд шүхэр хаях үйл ажиллагаанд ашиглах агаарын хөлөг бүр дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) 91.705(b)(2) - (6)-д заасан шаардлагыг хангасан байх;
- (2) 91.705(b)(1)-г үл харгалзан, хүчинтэй дараах гэрчилгээтэй байх:
 - (i) *стандарт категорийн* НТЧ-ын гэрчилгээ;
 - (ii) *тусгай категорийн анхдагч* НТЧ-ын гэрчилгээ;
 - (iii) *тусгай категорийн хязгаарлагдмал* НТЧ-ын гэрчилгээ.

115.553. Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн хэрэглэл болон төхөөрөмж

Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь шүхэр хаях агаарын хөлгийг ИНД-91 болон энэ Дүрэмд заасан холбогдох хэрэглэл болон төхөөрөмжөөр тоногдсон болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.555. Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ

Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн шүхэр хаях үйл ажиллагаа эрхлэх гэрчилгээний эрхийн хүрээнд ашиглаж байгаа агаарын хөлөг бүрийг дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) 91.615-ын дагуу гүйцэтгэх НТЧ-ын үнэлгээ хийлгэсэн байх;
- (2) 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу ашигладаг байх.

115.557. Шүхэр хаях агаарын хөлгийн үйл ажиллагааны журам

Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 91.705(c)(1), (c)(2) болон (d)-гийн шаардлагыг хангаж байгааг бататгах журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

115.559. Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн нисгэгчийн мэргэшил, туршлагад тавих шаардлага

Шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчид дараах шаардлага хангаагүй этгээдийг шүхэр хаях агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэх агаарын хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэхээр томилохыг хориглоно:

- (1) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон зохих, хүчинтэй коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх эзэмшдэг байх;
- (2) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон хүчинтэй шүхэр хаях зэрэглэл эзэмшдэг байх;
- (3) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл эзэмшдэг байх;
- (4) шүхэр хаях агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд ашигладаг агаарын хөлгийн *категорийн* хөлгийн даргаар 150-иас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага хуримтлуулсан байх.

К Бүлэг - Тандем-шүхрийн үйл ажиллагаа**115.571. Тандем-шүхрийн НТЧ болон төхөөрөмж**

Тандем-шүхрийн буултын ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) үндсэн шүхэр, нөөц шүхэр, тандем-мастерын бэхэлгээ болон холбогдох аюулгүй байдлын төхөөрөмж нь ИНД-91-ийн Хавсралт А.25-д заасан техникийн стандарт, эсхүл Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц дүйцэх стандартыг хангасан байх;
- (2) тандем-хосыг ИНД-105 болон энэ Дүрмийн шүхрийн төхөөрөмжийн шаардлагын дагуу тоногдсон байх;
- (3) тандем-шүхрийн буултын үйл ажиллагаанд оролцож байгаа этгээд бүрийг, тандем-шүхрийн буултыг нислэгийн түвшин 4200м-ээс (FL130) дээш хийхээр төлөвлөсөн тохиолдолд, далайн дундаж түвшнээс дээш (AMSL) 3000м-ээс (10000ft) дээш нэмэлт хүчилтөрөгчөөр тоногдсон байх ба хэрэглэдэг байх.

115.573. Тандем-шүхрийн техник үйлчилгээ

(a) Тандем-шүхрээр буух үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тандем-шүхрийн буултын үйл ажиллагааг ИНД-105-ын С Бүлэгт заасан шүхрийн техник үйлчилгээтэй холбоотой шаардлагыг дагаж мөрддөг байхаас бусад тохиолдолд, тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд гүйцэтгэдэггүй байх;
- (2) тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд тандем-шүхрийн үйл ажиллагаанд ашигладаг тандем-шүхрийн иж бүрдэл бүрийг 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу ашигладаг байх.

(b) Тандем-шүхрийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн гэрчилгээний эрхийн дагуу тандем-шүхрээр буух үйл ажиллагаанд ашиглах тандем-шүхрийн иж бүрдэлд хийх техник үйлчилгээг шүхрийн байгууллагаас олгосон хүчинтэй шүхрийн техникчийн гэрчилгээ эзэмшигч гүйцэтгэдэг болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.575. Тандем-шүхрийн үйл ажиллагааны журам

(a) Тандем-шүхрийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үйл ажиллагааны журмыг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй:

- (1) ИНД-105-ын А болон В Бүлэгт заасан холбогдох үйл ажиллагааны шаардлагыг дагаж мөрддөг байх;
- (2) 115.67-д шаардсан бүртгэл нь 105.111(с)-д шаардсан бүртгэлийг багтаадаг байх.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан журам нь шүхрийн байгууллагын үйл ажиллагааны журамтай дүйцэх ёстой.

115.577. Тандем-мастерын мэргэшлийн шаардлага

Тандем-шүхрээр буух үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчид дараах шаардлагыг хангаагүй этгээдийг тандем-мастерын үүрэг гүйцэтгэхээр томилохыг хориглоно:

- (1) коммерийн шүхэрчний гэрчилгээ олгох эрх бүхий шүхрийн байгууллагаас олгосон хүчинтэй тандем-мастерын зэрэглэл бүхий хүчинтэй коммерийн шүхэрчний гэрчилгээ эзэмшдэг байх;
- (2) 18 нас хүрсэн байх;
- (3) Дүрмийн дагуу олгосон 2-р ангиллын хүчинтэй ЭМГ эзэмшдэг байх;
- (4) энэ зүйлийн (1)-д шаардсан гэрчилгээ болон зэрэглэлийн эрх, хязгаарлалтыг дагаж мөрддөг байх.

L Бүлэг - Глайдерын үйл ажиллагаа

115.601. Глайдерын НТЧ

Глайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа глайдер бүр хүчинтэй *стандарт категорийн* НТЧ-ын гэрчилгээтэй болохыг бататгах үүрэгтэй.

115.603. Глайдерын хэрэглэл болон төхөөрөмж

Глайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн ажиллагаанд ашигладаг глайдер бүрийг ИНД-91-ийн F Бүлэг, ИНД-104-ийн C Бүлэг болон энэ Дүрэмд заасан холбогдох хэрэглэл болон төхөөрөмжийн шаардлагын дагуу тоногдсон байх;
- (2) ИНД-104-д шаардсан хэрэглэл болон төхөөрөмжийг глайдерын үйлдвэрлэгчийн зааварчилгаа, эсхүл Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц бусад дүйцэх зааварчилгааны дагуу суурилуулсан байх;
- (3) 91.529(e)-г үл харгалзан, тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг глайдер бүрийг AELS-ээр тоногдсон, эсхүл хөлгийн даргыг ИНД-91-ийн Хавсралт А-ийн холбогдох стандартыг хангасан ELT, эсхүл PLB-ээр хангасан байх.

115.605. Глайдерын техник үйлчилгээ

Глайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа глайдерыг дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу үзлэг шалгалт хийдэг байх;
- (2) дараах шаардлагын дагуу ашигладаг байх:
 - (i) 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөр;
 - (ii) 104.103-д заасан техник үйлчилгээний ерөнхий шаардлага;
 - (iii) ИНД 91-ийн G Бүлэгт заасан холбогдох шаардлага.

115.607. Глайдерын нисгэгчийн мэргэшил, туршлагад тавих шаардлага

Глайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчид дараах шаардлагыг хангаагүй этгээдийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд глайдерын даргын үүрэг гүйцэтгэхээр томилохыг хориглоно:

- (1) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон хүчинтэй коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (глайдер) эзэмшдэг байх;
- (2) тухайн глайдерын агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл эзэмшдэг байх;

(3) дараах туршлага хуримтлуулсан байх:

(i) хөлгийн даргаар 200-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага;

(ii) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашиглах агаарын хөлгийн тухайн *категорийн* хөлгийн даргаар 50-иас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага.

115.609. Нислэгт глайдер чирэх

Глайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчид дараахаас бусад тохиолдолд, нислэгт глайдер чирэхийг хориглоно:

(1) глайдер чирэхэд ашигладаг агаарын хөлөг нь:

(i) хүчинтэй *стандарт категорийн* НТЧ-ын гэрчилгээтэй байх;

(ii) хүчинтэй *тусгай категорийн спортын хөнгөн агаарын хөлгийн* НТЧ-ын гэрчилгээтэй байх;

(2) агаарын хөлөг нь ИНД-91 болон энэ Дүрмийн холбогдох хэрэглэл болон төхөөрөмжийн шаардлагыг хангасан байх;

(3) нислэгийн заавар, эсхүл үйлдвэрлэгчийн зааварчилгаа нь тухайн агаарын хөлгийг глайдер чирэхэд ашиглахыг зөвшөөрсөн байх;

(4) тухайн агаарын хөлгийг 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу ашигладаг байх;

(5) чирэх агаарын хөлгийн нисгэгч нь дараах гэрчилгээ, зэрэглэл эзэмшдэг байх:

(i) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон хүчинтэй нисгэгчийн гэрчилгээ;

(ii) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон хүчинтэй глайдер чирэх зэрэглэл;

(6) чирэх агаарын хөлгийн нисгэгч нь дараах туршлага хуримтлуулсан байх:

(i) агаарын хөлгийн даргаар 200-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага;

(ii) глайдер чирэх агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд ашигладаг агаарын хөлгийн тухайн маягийн хөлгийн даргаар 50-иас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага;

(7) гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа глайдер чирэх агаарын хөлгийн бүхээгт зорчигч тээвэрлэхгүй болохыг бататгах;

(8) глайдер чирэх гэрчилгээ эзэмшигчийн ашигладаг агаарын хөлөг бүр 91.709-ийн шаардлагын дагуу үйл ажиллагаа гүйцэтгэдэг байх.

115.611. Глайдерын үйл ажиллагааны хязгаарлалт

ИНД-104.53-г үл харгалзан, глайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа этгээдийг хэрэглэлийн нислэгийн цаг уурын нөхцөлд (IMC) нисэхийг хориглоно.

115.613. [Хүчингүй]**М Бүлэг - Ханг-глайдер болон параглайдерын үйл ажиллагаа****115.651. Ханг-глайдер болон параглайдерын НТЧ**

Ханг-глайдер , эсхүл параглайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашигладаг ханг-глайдер бүр дараах гэрчилгээжүүлэлтийн стандартыг хангасан байх:
 - (i) DHV Gutesiegel гэрчилгээжүүлэлтийн стандарт; эсхүл
 - (ii) Британий Ханг-глайдер болон параглайдерын холбооны гэрчилгээжүүлэлтийн стандарт; эсхүл
 - (iii) АНУ-ын HGMA гэрчилгээжүүлэлтийн стандарт; эсхүл
 - (iv) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц дүйцэх гэрчилгээжүүлэлтийн стандарт;
- (2) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашигладаг параглайдер нь дараах гэрчилгээжүүлэлтийн стандартыг хангасан байх:
 - (i) CEN/AFNOR гэрчилгээжүүлэлтийн стандарт; эсхүл
 - (ii) DHV Gutesiegel гэрчилгээжүүлэлтийн стандарт; эсхүл
 - (iii) LTF гэрчилгээжүүлэлтийн стандарт; эсхүл
 - (iv) Европын Норм (EN) гэрчилгээжүүлэлтийн стандарт; эсхүл
 - (v) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц дүйцэх гэрчилгээжүүлэлтийн стандарт.

115.653. Ханг-глайдер болон параглайдерын хэрэглэл болон төхөөрөмж

Ханг-глайдер, эсхүл параглайдер ашиглан чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг ханг-глайдер бүрийг, агаарын хурдыг үнэн зөв хэмжих хэрэгслээр тоногловсон байх;
- (2) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг ханг-глайдер, эсхүл параглайдер бүрийг тухайн үйл ажиллагааны зорилгод тохирсон ба ИНД-91-ийн Хавсралт А.25-д заасан стандартыг хангасан ослын шүхрээр тоногловсон байх.

115.655. Ханг-глайдер болон параглайдерын техник үйлчилгээ

Ханг-глайдер, эсхүл параглайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг ханг-глайдер, эсхүл параглайдер бүр нь:
 - (i) 106.17-гийн дагуу хүчинтэй тохирлын баталгаатай байх;
 - (ii) 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу ашиглагддаг байх;
 - (iii) нисэх клубын гэрчилгээ нь тухайн ханг-глайдерын байгууллагад техник үйлчилгээний ажилтанд эрх олгохыг зөвшөөрдөг ханг-глайдерын байгууллагаар тухайн ханг-глайдер, эсхүл параглайдерын тодорхой хийц болон загварт техник үйлчилгээ гүйцэтгэхээр зөвшөөрөгдсөн этгээд техник үйлчилгээ хийдэг байх.

115.657. Ханг-глайдер болон параглайдерын таних тэмдэг

Ханг-глайдер, эсхүл параглайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг ханг-глайдер, эсхүл параглайдер бүр нь газраас 100м-ийн зайд уншигдахаар өвөрмөц дугаар, эсхүл тэмдэглэгээгээр танигддаг байх;
- (2) энэ хэсгийн (1)-д шаардсан, ханг-глайдер, эсхүл параглайдер бүрийн дугаар, эсхүл тэмдэглэгээг 115.13-ын дагуу үйл ажиллагаа эрхлэгчийн Үйл ажиллагааны тодорхойлолтод бүртгэдэг байх.

115.659. Ханг-глайдер болон параглайдерын нисгэгчийн мэргэшилд тавих шаардлага

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлага хангаагүй этгээдийг ханг-глайдер, эсхүл параглайдерын чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэхээр томилохыг хориглоно:

- (1) 61.5(n)-ийг үл харгалзан, ханг-глайдерын байгууллагаас олгосон хүчинтэй коммерийн тандем-нисгэгчийн зэрэглэл эзэмшдэг байх;
- (2) ИНД-67-гийн дагуу Даргын олгосон 2-р ангиллын хүчинтэй ЭМГ эзэмшдэг байх.

115.661. Ханг-глайдер болон параглайдерын үйл ажиллагаа эрхлэгчид тавих шаардлага

Ханг-глайдер, эсхүл параглайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн агаарын хөлөг нь агаарын хөлгийн нислэгийн заавар, эсхүл агаарын хөлгийн үйлдвэрлэгчийн үйл ажиллагааны зааварчилгаанд заасан үйл ажиллагааны хязгаарлалтад нийцүүлэн үйл ажиллагаагаа байнга гүйцэтгэдэг байх;
- (2) тухайн ашиглаж байгаа агаарын хөлөгтэй холбоотой агаарын хөлгийн нислэгийн заавар, эсхүл үйлдвэрлэгчийн үйл ажиллагааны зааварчилгааг нислэгийн өмнө хөлгийн дарга ашиглахад бэлэн байлгадаг байх.

115.663. Ханг-глайдер болон параглайдерын зорчигчийн аюулгүй байдлын шаардлага

Ханг-глайдер, эсхүл параглайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь ИНД-106.19 болон энэ Дүрэмд шаардсан аюулгүй байдлын төхөөрөмж дээр нэмж зорчигч бүр дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) параглайдерын зорчигч нь параглайдерын эрх бүхий байгууллагын хүлээн зөвшөөрөхүйц стандарт, эсхүл Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц дүйцэх стандартыг хангасан нурууны хамгаалалт өмссөн байх;
- (2) тухайн нислэгийг үйлдэж байгаа байгалийн нөхцөлд тохирох хамгаалалтын хувцас өмссөн байх.

115.665. Нислэгт ханг-глайдер чирэх

Ханг-глайдераар чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараахаас бусад тохиолдолд нислэгт ханг-глайдер чирэхийг хориглоно:

- (1) ханг-глайдерыг чирэхэд ашигладаг агаарын хөлөг нь Ангилал-2 хэт хөнгөн агаарын хөлөг байх ба:
 - (i) ИНД-103-ын дагуу Даргын олгосон нислэгийн хүчинтэй зөвшөөрөлтэй байх;
 - (ii) энэ зүйлийн (i)-д шаардсан нислэгийн зөвшөөрөлд хамаарах 103.207-д заасан маягийн загварын стандартад нийцсэн байх;
 - (iii) 103.221 болон 103.223-д заасны дагуу тоноглогдсон байх;
 - (iv) тухайн хэт хөнгөн агаарын хөлгийн нислэгийн заавар, эсхүл үйлдвэрлэгчийн зааварчилгаанд ханг-глайдер чирэх ажиллагаанд ашиглахыг зөвшөөрсөн байх;

- (v) ИНД-103-ын G Бүлэгт заасан техник үйлчилгээний шаардлага болон 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу ашиглагддаг байх;
- (2) тухайн ханг-глайдерыг 103.223(2)-д заасны дагуу тоногдсон байх;
- (3) чирэх агаарын хөлгийн нисгэгч нь зохих, хүчинтэй нисгэгчийн үнэмлэх, эсхүл хэт хөнгөн агаарын хөлгийн ахлах нисгэгчийн үнэмлэх болон 103.157-гийн дагуу хүчинтэй хэт хөнгөн агаарын хөлөг чирэх зэрэглэл эзэмшдэг байх;
- (4) чирэх үйл ажиллагааг ИНД-103.157(с)-д заасны дагуу гүйцэтгэдэг байх.

115.667. [Хүчингүй]

N Бүлэг - Нөөц

O Бүлэг - Тусгай категорийн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа

115.751. Агаарын хөлгийн НТЧ

Тусгай категорийн агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тусгай категорийн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэхэд ашигладаг агаарын хөлөг бүр нь дараах хүчинтэй НТЧ-ын гэрчилгээтэй байх:
 - (i) *стандарт категорийн*; эсхүл
 - (ii) *тусгай категорийн анхдагч*; эсхүл
 - (iii) *тусгай категорийн спортын хөнгөн агаарын хөлгийн*; эсхүл
 - (iv) *тусгай категорийн хязгаарлагдмал*;
- (2) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг агаарын хөлгийн нислэгийн заавар нь агаарын хөлгийг тухайн үйл ажиллагаанд хийхээр төлөвлөсөн маневрийн төрөлд ашиглахыг зөвшөөрдөг байх.

115.753. Хэрэглэл болон төхөөрөмж

Тусгай категорийн агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тусгай категорийн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа агаарын хөлөг бүр дараах хэрэглэлээр тоногдсон болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) ИНД-91 болон энэ Дүрмийн шаардлагыг хангасан хэрэглэл болон төхөөрөмж;
- (2) 91.529-ийн дагуу AELS.

115.755. Агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ

Тусгай категорийн агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тусгай категорийн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа агаарын хөлгийг дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу ашигладаг байх;
- (2) 91.615-д заасны дагуу НТЧ-ын үнэлгээ хийсэн байх.

115.757. Нисгэгчийн мэргэшил болон туршлагад тавих шаардлага

Тусгай категорийн агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчид дараах шаардлага хангаагүй этгээдийг тусгай категорийн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэхэд ашигладаг агаарын хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэхээр томилохыг хориглоно:

- (1) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон, зохих хүчинтэй коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх эзэмшдэг байх;
- (2) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл эзэмшдэг байх;
- (3) чөлөөт нисэхийн аэробатик нислэгийн үйл ажиллагаа, чөлөөт нисэхийн жагсаалын нислэгийн үйл ажиллагаа болон цэргийн дуураймал нислэгийн ажиллагааны хувьд, ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон хүчинтэй аэробатик нислэгийн зэрэглэл эзэмшдэг байх;
- (4) хөлгийн даргаар 200-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага болон тухайн ажиллагаанд ашигладаг агаарын хөлгийн *категорийн* хөлгийн даргаар 30-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага хуримтлуулсан байх; эсхүл
- (5) олон хөдөлгүүрт, эсхүл турбинт хөдөлгүүрт нисэх онгоц болон олон хөдөлгүүрт, эсхүл турбинт хөдөлгүүрт нисдэг тэрэгний хувьд, хөлгийн даргаар 300-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага болон тухайн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн категорийн хөлгийн даргаар 30-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага хуримтлуулсан байх; эсхүл
- (6) чөлөөт нисэхийн аэробатик нислэгийн үйл ажиллагаа, чөлөөт нисэхийн жагсаалын нислэгийн үйл ажиллагаа, эсхүл цэргийн дуураймал нислэгийн ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа нисэх онгоц, эсхүл нисдэг тэрэгний хувьд, дараах цагийн туршлага хуримтлуулсан байх:
 - (i) хөлгийн даргаар 300-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага;
 - (ii) тухайн үйл ажиллагаанд ашиглах агаарын хөлгийн категори дээр хөлгийн даргаар 30-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага;
 - (iii) тухайн ажиллагааны үед гүйцэтгэх маневрын төрлийг гүйцэтгэх хөлгийн даргаар 30-аас доошгүй нислэгийн цагийн туршлага.

115.759. [Хүчингүй]**P Бүлэг - Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн ажиллагаа****115.801. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн НТЧ**

Хэт хөнгөн агаарын хөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа хэт хөнгөн агаарын хөлөг бүр дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) ИНД-103-ын дагуу Даргын олгосон, Ангилал-2 хэт хөнгөн агаарын хөлгийн хүчинтэй нислэгийн зөвшөөрөлтэй байх;
- (2) 103.207-д заасан маягийн загварын стандартыг хангасан байх.

115.803. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн хэрэглэл болон төхөөрөмж

Хэт хөнгөн агаарын хөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа хэт хөнгөн агаарын хөлгийг дараах шаардлага хангасан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) 91.509, 103.221(a) болон 103.221(c)(2)-д заасан зохих хэрэглэл болон төхөөрөмжөөр тоногдсон байх;
- (2) 91.529(e)-г үл харгалзан, AELS-аар тоногдсон, эсхүл хөлгийн даргыг ИНД-91 Хавсралт А-ийн зохих стандартад нийцсэн ELT(S), эсхүл PLB-ээр хангасан бөгөөд 91.605(e)(4)-ийн дагуу ашигладаг байх.

115.805. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ

Хэт хөнгөн агаарын хөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг хэт хөнгөн агаарын хөлөг бүрд 103.217-гийн дагуу техник үйлчилгээ хийж, үзлэг шалгалт хийдэг байх;
- (2) тухайн үйл ажиллагаанд ашигладаг хэт хөнгөн агаарын хөлгийг 115.61-д шаардсан техник үйлчилгээний хөтөлбөрийн дагуу ашигладаг байх;
- (3) 103.217(d)(1)(i)-г үл харгалзан, тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа хэт хөнгөн агаарын хөлөгт энэ хэсгийн (1)-д шаардсан техник үйлчилгээ гүйцэтгэж, жилийн төлөв байдлын үзлэг шалгалтыг гүйцэтгэхээр зөвшөөрөгдсөн этгээд нь ИНД-66-гийн дагуу Даргын олгосон зохих мэргэшлийн үнэмлэх, гэрчилгээ эзэмшдэг байх.

115.807. Техникийн бүртгэлийн дэвтэр

91.601(b)(4)-г үл харгалзан, хэт хөнгөн агаарын хөлгөөр чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигч нь ИНД-91.619-ийн дагуу техникийн бүртгэлийн дэвтрээр хангах үүрэгтэй.

115.809. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн нисгэгчийн мэргэшил болон туршлагад тавих шаардлага

Чөлөөт нисэхийн гэрчилгээ эзэмшигчид дараах шаардлагыг хангаагүй этгээдийг чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа хэт хөнгөн агаарын хөлгийн даргаар томилохыг хориглоно:

- (1) ИНД-61-ийн дагуу Даргын олгосон хүчинтэй коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх эзэмшдэг байх;
- (2) тухайн агаарын хөлгийн маягийн зохих зэрэглэл эзэмшдэг байх;
- (3) дараах туршлага хуримтлуулсан байх:
 - (i) агаарын хөлгийн даргаар 200 нислэгийн цагийн туршлага;
 - (ii) чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаанд ашигладаг хэт хөнгөн агаарын хөлгийн тухайн маягийн хөлгийн даргаар 30 нислэгийн цагийн туршлага.

115.811. Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн минимум өндөр

ИНД-91.311(с) болон 103.153 нь ИНД-115-ын дагуу Даргын олгосон чөлөөт нисэхийн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа хэт хөнгөн агаарын хөлгийн нисгэгчид хамаарахгүй.

Appendix A - Удирдах ажилтны мэргэшил болон ур чадвар

Халуун агаарын бөмбөлгийн үйл ажиллагаа		
Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхтэй (агаарын бөмбөлөг) байх / CPL (B)
	шаардлагатай хөлгийн даргын туршлага	3 жил, ИНД-115-ын гэрчилгээ эзэмшигчийн, эсхүл дүйцэх коммерийн халуун агаарын бөмбөлгийн үйл ажиллагаанд хөлгийн даргаар ниссэн туршлагатай байх; 200 цаг, халуун агаарын бөмбөлөг дээр хөлгийн даргаар ниссэн туршлагатай байх; гүйцэтгэх чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрлөөр Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц туршлагатай байх.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нислэгийн үйл ажиллагааны хяналтын үүргийг гүйцэтгэсэн байх.
Багийн сургалт болон ур чадварын үнэлгээ хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхтэй (агаарын бөмбөлөг) байх/ CPL (B)
	хүчинтэй	үйл ажиллагаа эрхлэгчийн халуун агаарын бөмбөлөг дээр хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэх ур чадварын шаардлага хангасан байх; 200 цаг, халуун агаарын бөмбөлөг дээр ниссэн туршлагатай байх;
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	3 жил, ИНД-115-ын гэрчилгээ эзэмшигчийн, эсхүл дүйцэх коммерийн халуун агаарын бөмбөлгийн үйл ажиллагаанд хөлгийн даргаар ниссэн туршлагатай байх; 2 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нисгэгчийн нислэгийн шалгалт, сургалт хийсэн туршлагатай байх.
ТҮ-ний хяналт болон зааварчилгаа хариуцсан удирдах	шаардлагатай баримт бичиг	ТҮ-ний төлөвлөлт болон ТҮ-ний удирдлагын үүрэг гүйцэтгэх ур чадварын нотолгоо олгох Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц сургалтын гэрчилгээтэй байх.
	шаардлагатай	гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий заавар болон ТҮ-

ажилтан	мэргэжлийн туршлага	ний хөтөлбөрийн шаардлагын талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх, гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бүх халуун агаарын бөмбөлөг нислэгт тэнцэх нөхцөлд ТҮ хийгдсэн ба гэрчилгээ эзэмшигчийн ТҮ-ний хөтөлбөрт шаардсан эдгээр бүх ТҮ-ний ажлыг амжилттай гүйцэтгэсэн болохыг бататгах хангалттай мэдлэгтэй байх.
	шаардлагатай нисэхийн туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц холбогдох туршлага хуримтлуулсан байх.
Аюулгүй байдлын удирдлага хариуцсан удирдах ажилтан	ур чадвар	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны холбогдох ур чадвараа харуулсан байх. холбогдох ИНД болон аюулгүй байдлын удирдлагын шаардлагын талаар ажилласан мэдлэгтэй байх.
	туршлага	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо болон тухайн байгууллагын ажиллагаатай холбоотой суурь мэргэжил, туршлагатай байх.
Байгууллагын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц чанар баталгаажуулалтын сургалтын гэрчилгээтэй байх.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	ерөнхий чанар баталгаажуулалт/чанарын удирдлагын тогтолцооны талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх ба 3 жил, нисэхийн салбарт баталгаажуулалтын удирдлагын чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 2 жил, нисэхийн салбарт байгууллагын удирдлагын тогтолцооны чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх.

Шүхэр хаях агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа		
Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхтэй / CPL байх.
	шаардлагатай хөлгийн даргын туршлага	150 цаг, гэрчилгээ эзэмшигчийн ашиглах агаарын хөлгийн категори дээр хөлгийн даргаар ниссэн туршлагатай байх; 750 цаг, хөлгийн даргаар ТТ; эсхүл гүйцэтгэх чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрлөөр Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц туршлагатай байх.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц үйл ажиллагааны хяналтын үүрэг гүйцэтгэсэн туршлагатай байх.
Багийн сургалт болон ур чадварын үнэлгээ хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	“А”, эсхүл “В” категорийн багшийн зэрэглэлтэй байх.
	хүчинтэй	хүчинтэй “А”, эсхүл “В” категорийн багшийн зэрэглэлтэй байх; гэрчилгээ эзэмшигчийн 1-ээс доошгүй маяг дээр хөлгийн даргаар нислэг үйлдэх эрхтэй байх шаардлага хангасан байх, үүнд агаарын хөлгийн тухайн категорийн 500 цагийн туршлага.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	2 жил, мэргэшсэн багшаар ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 2 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нисгэгчийн нислэгийн шалгалт, сургалт хийсэн туршлагатай байх.
ТҮ-ний хяналт болон зааварчилгаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	ТҮ-ний төлөвлөлт, удирдлагын үүрэг гүйцэтгэх хүсэлт гаргагчийн ур чадварыг тогтоох зорилгоор Даргын зохион байгуулсан шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгөх LAME, эсхүл чадвартай байх.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий заавар болон ТҮ-ний хөтөлбөрийн шаардлагын талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх, гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бүх шүхэр хаях агаарын хөлөг нь нислэгт тэнцэх нөхцөлд хадгалагдаж байгаа болон гэрчилгээ эзэмшигчийн

		ТҮ-ний хөтөлбөрт шаардсан эдгээр бүх ТҮ-ний ажлыг амжилттай гүйцэтгэсэн болохыг бататгах хангалттай мэдлэгтэй байх.
	шаардлагатай нисэхийн туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц холбогдох туршлага хуримтлуулсан байх.
Аюулгүй байдлын удирдлага хариуцсан удирдах ажилтан	ур чадвар	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны холбогдох ур чадвараа харуулсан байх. холбогдох ИНД болон аюулгүй байдлын удирдлагын шаардлагын талаар ажилласан мэдлэгтэй байх.
	туршлага	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо болон тухайн байгууллагын ажиллагаатай холбоотой суурь мэргэжил, туршлагатай байх.
Байгууллагын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц чанар баталгаажуулалтын сургалтын гэрчилгээтэй байх.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	ерөнхий чанар баталгаажуулалт/чанарын удирдлагын тогтолцооны талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх ба 3 жил, нисэхийн салбарт баталгаажуулалтын удирдлагын чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 2 жил, нисэхийн салбарт байгууллагын удирдлагын тогтолцооны чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх.

Тандем-шүхрийн буултын үйл ажиллагаа		
Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	ИНД-149-ийн дагуу гэрчилгээжсэн шүхрийн байгууллагаас олгосон коммерийн тандем-мастерын зэрэглэлтэй байх.
	шаардлагатай тандем-мастерын туршлага	коммерийн тандем-мастераар 1000 тандем буулт гүйцэтгэсэн байх; 3 жил, тандем-мастераар ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 3 жил, тухайн үүрэгтэй холбоотой болон Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц туршлагатай байх.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нислэгийн үйл ажиллагааны хяналтын үүргийг гүйцэтгэсэн байх.
Багийн сургалт болон ур чадварын үнэлгээ хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	ИНД-149-ийн дагуу гэрчилгээжсэн шүхрийн байгууллагаас олгосон багш зэрэглэл эзэмшдэг байх.
	хүчинтэй	шүхрийн байгууллагын багшаар үүрэг гүйцэтгэх эрхтэй байх шаардлагыг хангасан байх.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц шүхэрчний хяналтын үүрэг гүйцэтгэсэн туршлагатай байх.
ТҮ-ний хяналт болон зааварчилгаа хариуцсан удирах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	ТҮ-ний төлөвлөлт, удирдлагын үүрэг гүйцэтгэх хүсэлт гаргагчийн ур чадварыг тогтоох зорилгоор Даргын зохион байгуулсан шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгөх LAME, эсхүл чадвартай байх.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий заавар болон ТҮ-ний хөтөлбөрийн шаардлагын талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх, гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бүх тандем-шүхэр нь нислэгт тэнцэх нөхцөлд хадгалагдаж байгаа болон гэрчилгээ эзэмшигчийн ТҮ-ний хөтөлбөрт шаардсан эдгээр бүх ТҮ-ний ажлыг амжилттай гүйцэтгэсэн болохыг бататгах тандем-шүхрийн ТҮ-ний хангалттай мэдлэгтэй байх
	нисэхийн	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц холбогдох

	шаардлагатай туршлага	туршлагатай байх.
Аюулгүй байдлын удирдлага хариуцсан удирдах ажилтан	ур чадвар	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны холбогдох ур чадвараа харуулсан байх. холбогдох ИНД болон аюулгүй байдлын удирдлагын шаардлагын талаар ажилласан мэдлэгтэй байх.
	туршлага	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо болон тухайн байгууллагын ажиллагаатай холбоотой суурь мэргэжил, туршлагатай байх.
Байгууллагын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц чанарын баталгаажуулалтын сургалтын гэрчилгээ.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	ерөнхий чанар баталгаажуулалт/чанарын удирдлагын тогтолцооны талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх ба 3 жил, нисэхийн салбарт баталгаажуулалтын удирдлагын чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 2 жил, нисэхийн салбарт байгууллагын удирдлагын тогтолцооны чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх.

Глайдер болон глайдер чирэх агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа		
Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхтэй байх (глайдер) / CPL (G)
	шаардлагатай хөлгийн даргын туршлага	3 жил, гэрчилгээ эзэмшигчийн үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн тухайн категориор хөлгийн даргаар ниссэн туршлагатай байх; and 150 цаг, хөлгийн даргаар ТТ; эсхүл гүйцэтгэх чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрлөөр Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц туршлагатай байх.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нислэгийн үйл ажиллагааны хяналтын үүргийг гүйцэтгэсэн байх.
Багийн сургалт болон ур чадварын үнэлгээ хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх (глайдер) / CPL (G), эсхүл ИНД-149-ийн дагуу гэрчилгээжсэн глайдерын байгууллагаас олгосон “А”, эсхүл “В” глайдерын багшийн зэрэглэлтэй байх.
	хүчинтэй	гэрчилгээ эзэмшигчийн 1-ээс доошгүй маяг дээр хөлгийн даргаар нислэг үйлдэх эрхтэй байх шаардлага хангасан байх, үүнд агаарын хөлгийн тухайн категорийн 500 цагийн туршлага.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	2 жил, ИНД-149-ийн дагуу гэрчилгээжсэн глайдерын байгууллагаас олгосон “А”, эсхүл “В” категорийн глайдерын багшаар ажилласан туршлагатай байх.
ТҮ-ний хяналт болон зааварчилгаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	ТҮ-ний төлөвлөлт, удирдлагын үүрэг гүйцэтгэх хүсэлт гаргагчийн ур чадварыг тогтоох зорилгоор Даргын зохион байгуулсан шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгөх чадвартай байх
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий заавар болон ТҮ-ний хөтөлбөрийн шаардлагын талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх, гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бүх глайдер болон глайдер чирэх агаарын хөлөг нислэгт тэнцэх нөхцөлд ТҮ хийгдсэн ба гэрчилгээ эзэмшигчийн ТҮ-ний хөтөлбөрт шаардсан эдгээр бүх ТҮ-ний

		ажлыг амжилттай гүйцэтгэсэн болохыг бататгах глайдер болон глайдер чирэх агаарын хөлгийн ТҮ-ний хангалттай мэдлэгтэй байх.
	шаардлагатай нисэхийн туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц холбогдох туршлага хуримтлуулсан байх.
Аюулгүй байдлын удирдлага хариуцсан удирдах ажилтан	ур чадвар	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны холбогдох ур чадвараа харуулсан байх. холбогдох ИНД болон аюулгүй байдлын удирдлагын шаардлагын талаар ажилласан мэдлэгтэй байх
	туршлага	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо болон тухайн байгууллагын ажиллагаатай холбоотой суурь мэргэжил, туршлагатай байх.
Байгууллагын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц чанарын баталгаажуулалтын сургалтын гэрчилгээ.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	ерөнхий чанар баталгаажуулалт/чанарын удирдлагын тогтолцооны талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх ба 3 жил, нисэхийн салбарт баталгаажуулалтын удирдлагын чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 2 жил, нисэхийн салбарт байгууллагын удирдлагын тогтолцооны чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх.

Ханг-глайдер/ пара-глайдер болон ханг-глайдер чирэх агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа		
Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	NZHGPA PP2 гэрчилгээ, эсхүл тандем мэргэжлийн гэрчилгээтэй байх
	шаардлагатай хөлгийн даргын туршлага	3 жил, гэрчилгээ эзэмшигчийн үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн категориор хөлгийн даргаар ниссэн туршлагатай байх; 200 цаг, хөлгийн даргаар ТТ; гүйцэтгэх чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрлөөр Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц туршлагатай байх.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нислэгийн үйл ажиллагааны хяналтын үүргийг гүйцэтгэсэн байх.
Багийн сургалт болон чадварын үнэлгээ хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	HGPG багш зэрэглэл, NZHGPA PP2, эсхүл тандем мэргэжлийн гэрчилгээтэй байх
	хүчинтэй	үйл ажиллагаа эрхлэгчийн агаарын хөлөг, эсхүл ижил маягаар агаарын хөлгийн даргын үүрэг эрхтэй байх шаардлага хангасан байх; 200 цаг, HGPG үйл ажиллагаанд ажилласан туршлагатай байх.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	2 жил, ИНД-149-ийн дагуу гэрчилгээжсэн HGPG-ийн мэргэшсэн багшаар ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 2 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нисгэгчийн нислэгийн шалгалт, сургалт хийсэн туршлагатай байх.
ТҮ-ний хяналт болон зааварчилгаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	ТҮ-ний төлөвлөлт, удирдлагын үүрэг гүйцэтгэх хүсэлт гаргагчийн ур чадварыг тогтоох зорилгоор Даргын зохион байгуулсан шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгөх чадвартай байх.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий заавар болон ТҮ-ний хөтөлбөрийн шаардлагын талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх, гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бүх ханг-глайдер/пара-глайдер болон ханг-глайдер чирэх

		агаарын хөлөг нислэгт тэнцэх нөхцөлд ТҮ хийгдсэн ба гэрчилгээ эзэмшигчийн ТҮ-ний хөтөлбөрт шаардсан эдгээр бүх ТҮ-ний ажлыг амжилттай гүйцэтгэсэн болохыг бататгах ханг-глайдер/пара-глайдер болон ханг-глайдер чирэх агаарын хөлгийн ТҮ-ний хангалттай мэдлэгтэй байх.
	шаардлагатай нисэхийн туршлага	2 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц холбогдох туршлага хуримтлуулсан байх.
Аюулгүй байдлын удирдлага хариуцсан удирдах ажилтан	ур чадвар	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны холбогдох ур чадвараа харуулсан байх. холбогдох ИНД болон аюулгүй байдлын удирдлагын шаардлагын талаар ажилласан мэдлэгтэй байх
	туршлага	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо болон тухайн байгууллагын ажиллагаатай холбоотой суурь мэргэжил, туршлагатай байх.
Байгууллагын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц чанарын баталгаажуулалтын сургалтын гэрчилгээ.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	ерөнхий чанар баталгаажуулалт/чанарын удирдлагын тогтолцооны талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх ба 3 жил, нисэхийн салбарт баталгаажуулалтын удирдлагын чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 2 жил, нисэхийн салбарт байгууллагын удирдлагын тогтолцооны чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх.

Тусгай категорийн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа		
Чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа хариуцсан ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхтэй байх (нисэх онгоц, эсхүл нисдэг тэрэг) / CPL (A) or CPL (H)
	хөлгийн даргын шаардлагатай туршлага	150 цаг, гэрчилгээ эзэмшигчийн үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн категориор хөлгийн даргаар ниссэн туршлагатай байх; 750 цаг, хөлгийн даргаар ТТ; эсхүл гүйцэтгэх чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрлөөр Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц туршлага.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нислэгийн үйл ажиллагааны хяналтын үүргийг гүйцэтгэсэн байх.
Багийн сургалт болон чадварын үнэлгээ хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	коммерийн нисгэгчийн үнэмлэхтэй байх / CPL
	хүчинтэй	хүчинтэй “А”, эсхүл “В” категорийн багшийн зэрэглэлтэй байх; гэрчилгээ эзэмшигчийн 1-ээс доошгүй маяг дээр хөлгийн даргаар нислэг үйлдэх эрхтэй байх шаардлага хангасан байх, үүнд агаарын хөлгийн тухайн категорийн 500 цагийн туршлага.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	мэргэшсэн багшаар 2 жилийн туршлага; эсхүл 2 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нисгэгчийн нислэгийн шалгалт, сургалт хийсэн туршлагатай байх.
ТҮ-ний хяналт болон зааварчилгаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	ТҮ-ний төлөвлөлт, удирдлагын үүрэг гүйцэтгэх хүсэлт гаргагчийн ур чадварыг тогтоох зорилгоор Даргын зохион байгуулсан шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгөх LAME, эсхүл чадвартай байх.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий заавар болон ТҮ-ний хөтөлбөрийн шаардлагын талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулах,

		гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бүх агаарын хөлөг нислэгт тэнцэх нөхцөлд ТҮ хийгдсэн ба гэрчилгээ эзэмшигчийн ТҮ-ний хөтөлбөрт шаардсан эдгээр бүх ТҮ-ний ажлыг амжилттай гүйцэтгэсэн болохыг бататгах агаарын хөлгийн ТҮ-ний хангалттай мэдлэг.
	нисэхийн шаардлагатай туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц холбогдох туршлага хуримтлуулсан байх.
Аюулгүй байдлын удирдлага хариуцсан удирдах ажилтан	ур чадвар	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны холбогдох ур чадвараа харуулсан байх. холбогдох ИНД болон аюулгүй байдлын удирдлагын шаардлагын талаар ажилласан мэдлэгтэй байх
	туршлага	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо болон тухайн байгууллагын ажиллагаатай холбоотой суурь мэргэжил, туршлагатай байх.
Байгууллагын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц чанарын баталгаажуулалтын сургалтын гэрчилгээ.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	ерөнхий чанар баталгаажуулалт/чанарын удирдлагын тогтолцооны талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх ба 3 жил, нисэхийн салбарт баталгаажуулалтын удирдлагын чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 2 жил, нисэхийн салбарт байгууллагын удирдлагын тогтолцооны чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх.

Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа		
Чөлөөт нисэхийн ажиллагаа хаиуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх / CPL (M)
	шаардлагатай хөлгийн даргын туршлага	150 цаг, гэрчилгээ эзэмшигчийн ашиглах агаарын хөлгийн категори дээр хөлгийн даргаар ниссэн туршлагатай байх; 500 цаг, хөлгийн даргаар ТТ; эсхүл гүйцэтгэх чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагааны төрлөөр Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц туршлагатай байх.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нислэгийн үйл ажиллагааны хяналтын үүргийг гүйцэтгэсэн байх.
Багийн сургалт болон чадварын үнэлгээ хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	ИНД-149-ийн дагуу гэрчилгээжсэн микролайтын байгууллагаас олгосон микролайтын багшийн гэрчилгээ.
	хүчинтэй	гэрчилгээ эзэмшигчийн 1-ээс доошгүй маяг дээр хөлгийн даргаар нислэг үйлдэх эрхтэй байх шаардлага хангасан байх, үүнд агаарын хөлгийн тухайн категорийн 500 цагийн туршлага.
	шаардлагатай удирдах ажлын туршлага	ИНД-149-ийн дагуу гэрчилгээжсэн микролайтын байгууллагын мэргэшсэн багшаар 2 жилийн туршлага; эсхүл 2 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц нисгэгчийн нислэгийн шалгалт, сургалт хийсэн туршлагатай байх.
ТҮ-ний хяналт болон зааварчилгаа хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	ТҮ-ний төлөвлөлт, удирдлагын үүрэг гүйцэтгэх хүсэлт гаргагчийн ур чадварыг тогтоох зорилгоор Даргын зохион байгуулсан шалгалт, эсхүл тестийг амжилттай өгөх LAME, эсхүл чадвартай байх.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий заавар болон ТҮ-ний хөтөлбөрийн шаардлагын талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх, гэрчилгээ эзэмшигчийн эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бүх хэт хөнгөн агаарын хөлөг нислэгт тэнцэх нөхцөлд ТҮ хийгдсэн ба гэрчилгээ эзэмшигчийн ТҮ-ний

		хөтөлбөрт шаардсан эдгээр бүх ТҮ-ний ажлыг амжилттай гүйцэтгэсэн болохыг бататгах хэт хөнгөн агаарын хөлгийн ТҮ-ний хангалттай мэдлэг.
	шаардлагатай нисэхийн туршлага	3 жил, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц холбогдох туршлага хуримтлуулсан байх.
Аюулгүй байдлын удирдлага хариуцсан удирдах ажилтан	ур чадвар	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны холбогдох ур чадвараа харуулсан байх. холбогдох ИНД болон аюулгүй байдлын удирдлагын шаардлагын талаар ажилласан мэдлэгтэй байх
	туршлага	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо болон тухайн байгууллагын ажиллагаатай холбоотой суурь мэргэжил, туршлагатай байх.
Байгууллагын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтан	шаардлагатай баримт бичиг	Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц чанарын баталгаажуулалтын сургалтын гэрчилгээ.
	шаардлагатай мэргэжлийн туршлага	ерөнхий чанар баталгаажуулалт/чанарын удирдлагын тогтолцооны талаарх мэдлэг болон ойлголтоо харуулсан байх ба 3 жил, нисэхийн салбарт баталгаажуулалтын удирдлагын чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх; эсхүл 2 жил, нисэхийн салбарт байгууллагын удирдлагын тогтолцооны чиглэлээр ажилласан туршлагатай байх.

--oOo--